

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za tiskarstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Chautempsova vlada

Ko je bil v ponedeljek zjutraj poverjen radikalni Chautemps mandat za sestavo nove vlade, je bilo poznavalcem francoskega notranjopolitičnega življenja jasno, da bo tudi nova vlada nosila pečat ljudske fronte. Celo v opozicijskih vrstah so bili po Blumovem padcu prepričani, da v sedanjem položaju v Franciji druga vlada niti ni mogoča. To presojo je prav ob Blumovem odstopu podkrepil uspeh kandidatne liste ljudske fronte pri nadomestnih volitvah v pariškem predmestju St. Denis, kjer je opozicijski kandidat Doriot dosegel 7500, vladna lista pa 10.500 glasov. Tudi to delno glasovanje je potrdilo mnenje, da je večina francoskih volilcev slej ko prej za politiko ljudske fronte.

Sestava Chautempsovega kabineta zgovorno kaže, da je nova vlada, ki je po številu 102. vlada v republikanski Franciji, v svojem bistvu samo nadaljevanje Blumove vlade ljudske fronte, le da je sedaj težješ vladne politike v rokah radikalov, dočim so v Blumovi vladi nosili glavno težo odgovornosti socialisti, ki so po lanskih volitvah najmočnejša stranka v francoskem parlamentu. Chautemps je bila rešitev krize samo zato omogočena, ker se je vrhovno vodstvo socialistične stranke na Blumov pritisk odločilo za sodelovanje z novo vlado.

Komunisti, ki so pri prvem glasovanju o finančnih pooblastilih vladi povzročili Elhmu precej skrb in neprijetnosti, so med krizo izdali nekaj manifestov, v katerem izražajo načelno pripravljenost k soudeležbi v Chautempsovi vladi. Chautemps pa njihove ponudbe ni sprejel, verjetno zato, ker se ni hotel že vnaprej zameriti zmernim senatorjem, ki so povzročili odstop Blumovega kabineta. Za nadaljnji razvoj dogodkov iz zlasti za uspeh Chautempsovih naporov za rešitev nekaterih perečih vprašanj utegne biti ta okolnost velikega pomena, saj nekateri listi že sedaj napovedujejo, da bodo komunisti manj lojalni napram Chautempsu, kakor so bili napram Blumu.

Pregled Chautempsovih najozbiljših sodelavcev pove, da je nova vlada politično in parlamentarno precej močnejša od Blumove. Predvsem bo tudi Chautempsova vlada uživala zaupanje vseh strank, ki sestavljajo tako zvano ljudsko fronto. Njena položaj pa je ojačen s tem, da lahko računa tudi na večjo podporo senata, ker predstavlja po svoji sestavi nekoliko zmernejšo levico in napram Blumovemu kabinetu celo majhen naklon na desno, oziroma k centrumu, ki je bil doslej v opoziciji. Računajo, da bo Chautemps razpolagal v parlamentu z okoli 400 glasovi, tako da morda ne bo več v tolikšni meri odvisen od manevriranja komunistov, kakor je bil prej Blum.

Premaknitev vladnega težišča od socialistov na radikale, drugo najmočnejšo stranko v francoskem parlamentu, se kaže že v številnem razmerju zastopnikov obeh strank v vladi. Dočim so imeli prej večino ministrstev v rokah socialisti, jih imajo sedaj radikali. Prvih je sedaj v vladi le 9, drugih pa 11. Nekateri bivši ministri so na Blumovo zahtevo ostali še nadalje v vladi, med njimi zunanji minister Delbos, ki bo tudi v novem kabinetu vodil francosko zunanjo politiko in poskrbel za njeno kontinuiteto, nadalje Vincent Auriol, bivši finančni minister, ki mu je sedaj dodeljen pravo sodni resor, bivši vojni minister Daladier, ki ostane še nadalje na svojem mestu, in notranji minister Dormoy, ki bo prav tako še nadalje obdržal svoj važni resor.

Seveda je treba še posebej poudariti pomen Blumove soudeležbe v Chautempsovi vladi. Blum je prevzel državno ministrstvo, katerega titular v njegovi vladi je bil sedanjí predsednik Chautemps, obenem pa je imenovan za podpredsednika vlade. Za politiko Chautempsovega kabineta je to imenovanje izrednega pomena, ker je zelo verjetno, da bo Blum uporabil ves svoj vpliv, da prepreči večje oddaljitve od programa ljudske fronte, ki se mu stranke te fronte tudi po Blumovem padcu niso odpovedale. Predsednik Chautemps je v svoji prvi izjavi po sestavi nove vlade sam dejal, da bo »vlada ostala zvesta volji, ki je bila izražena pri zadnjih volitvah, in bo nadaljevala s programom ljudske fronte v ozračju državljanskega miru in dela«.

Perečim finančnim problemom, zaradi katerih je padla Blumova vlada, se seveda tudi Chautempsov kabinet ne bo mogel izogniti. Finančne težkoče se z rešitvijo vladne krize niso zmanjšale. Gre sedaj le za način, kako in s katere strani naj se rešitev teh problemov zagradi. Chautemps si je skušal pripraviti ugoden teren za izvajanje svoje finančne politike predvsem s spremembo v finančnem ministrstvu. Namesto dosedanjega ministra Auriola, ki pa ostane, kakor smo omenili, še vedno v vladi, bo prevzel vodstvo tega važnega resora dosedanji washingtonski poslanik Bonnet, ki si je že lansko leto pridobil večji ugled za skrbništvo znanega valu-

AMERIKA POSEGA V EVROPSKO KRIZO

Skupno z Anglijo in Francijo je pritislila na nemško vlado, naj ne posega na lastno pest v špansko državljansko vojno — Napetost je še vedno velika

London, 24. junija. br. V londonskih krogih presojo položaj, ki je nastal po zopetnem umiku Italije in Nemčije iz mednarodnega kontrolnega odbora v Španiji, mirno in hladno. Vendar priznavajo, da je situacija zelo resna in da more vsaka nepremišljena akcija ene ali druge stranke dovesti do novih, še resnejših konfliktov. Posebno vznemirja londonske kroge dejstvo, da je Nemčija poleg ladij, ki jih že ima v španskih vodah in ki so se sedaj umaknile v one španske luke, ki so v Francovih rokah, poslala v Sredozemsko morje še večje število svojih vojnih ladij, njim na čelu nemško križarko »Admiral Spree«. Iz tega bi se dalo sklepati, da namerava na lastno pest izvajati represalije, kar bi moglo dovesti do vojne med Nemčijo in Španijo. Ta vojna bi le težko ostala izolirana.

Sprito takega položaja je angleška vlada po predhodnem posvetu s francosko vlado sklenila opozoriti Berlin zelo resno na posledice, ki bi utegnile nastati. Angleski poslanik v Berlinu Henderson je po nalogu vlade danes popoldne obiskal nemškega zunanjega ministra Neuratha in mu v imenu angleške vlade sporočil, da bi vsak nasilen nastop Nemčije v Španiji ustvaril nevaren položaj, ker bi moral Anglija in Francija smatrati vsako tako akcijo za nedopustno vmešavanje v špansko notranjo zadevo. Ker sta Pariz in London trdno odločena braniti politiko nevmešavanja, bi bili Francija in Anglija prisiljeni nastopiti z vsemi sredstvi proti vsakomur, ki bi kršil prevzete obveznosti nevmešavanja, katerim se tudi Nemčija in Italija nista odrekli.

Ta korak Anglije je zbudil ogromno pozornost. Očitno se je tudi v Berlinu zavedajo dalekosežnosti konflikta, ki bi nastal, ako bi Nemčija izvršila svojo grožnjo in biokirala Valencijo. Zato je nemški zunanji minister v odgovor na angleško demarš izjavil angleškemu poslaniku, da se bo Nemčija za sedaj omejila na izstop iz kontrolnega sistema, da pa ne bo izvajala nobene druge akcije.

Angleška vlada je to izjavo odgovorne- ga nemškega zunanjega ministra sprejela na znanje in se z njo zadovoljila. Kako napet pa je položaj, se vidi tudi po tem, da je bil nemški poslanik v Londonu Ribbentrop davi pozvan, naj se nemudoma vrne v Berlin po nova navodila. Ribbentrop je dopoldne odpotoval z letalom in je takoj po prihodu v Berlin obiskal zunanjega ministra Neuratha, nato pa kancelarja Hitlerja.

Tudi Amerika

Berlin, 24. junija. br. Koraku angleške vlade v Berlinu sta se danes popoldne oficijelno pridružili tudi Francija in Amerika. Francoski poslanik Poncet in ameriški poslanik v Berlinu Harrison sta kmalu po odhodu angleškega poslanika obiskala nemškega zunanjega ministra in mu izročila note svojih vlad. Ta korak je nemške kroge presenetil, zlasti še, ker se je o pomenu Francije in Anglije pridružila Amerika, ki je bila sicer v evropskih zadevah do skrajnosti rezervirana.

V berlinskih diplomatskih krogih naglašajo, da so vsi trije poslaniki naglasili nemškemu zunanjemu ministru, da bodo njihove vlade postopale oprežno in zmerno ter da bodo vselej pripravljene za sporazum, dokler bosta Nemčija in Italija ostali napram Španiji zares nevtralni. Če bi se pa poskusili neposredno vmešavati v špansko državljansko vojno z namenom, da bi omajali ravnotežje sil na Sredozemskem morju, tedaj bosta predvsem Francija in Anglija znali čuvati svoje interese. Demarš so poslaniki Henderson in Poncet ter ameriški poslanik izvršili ločeno. Njih izjave so se formalno razlikovale, stvarno pa so bile istovetne.

Izvedelo se je nadalje, da je francoski zunanji minister Delbos pozval ameriškega poslanika v Parizu, ki se sedaj mudi na rivierji, naj pridobi Roosevelta, di bi posredoval v tem sporu med Italijo in Nemčijo na eni ter Anglijo in Francijo na drugi strani.

Vznemirjenje v Londonu in Parizu

Pariz, 24. junija. g. Odhod nemških ladij v Sredozemsko morje smatrajo v francoskih diplomatskih krogih za zelo vznemirjiv znak. Vendar upajo, da Nemčija pod vtisom francoske in angleške demarše ne bo za sedaj izvedla nobene direktne akcije. Poudarjajo tudi, da so Zedinjene države v sedanjem trenutku v interesu evropskega miru že izgovorile svojo energično besedo.

London, 24. junija. g. Angleški pomorski krogi so zaradi kretanja nemškega in italijanskega brodograja zelo vznemirjeni ter izjavljajo, da nemško brodogrje v Sredozemskem morju nima direktnih interesov. V tej zvezi obstoji v Londonu bojazen, da bi mogli Nemčija in Italija nameravati nove intervencije v Španiji s tem, da bi poslali v Španijo vojni material in čete.

Odbor za nevmešavanje se bo sestel šele pričetkom prihodnjega tedna, ako nepred-

nega sporazuma med Francijo, Anglijo in Ameriko in ki je prav sedaj nadaljeval gospodarska pogajanja z Belo hišo.

Verjetno je, da bo Chautempsov program sestavljen tako, da bo zadovoljil ne le predstavništvo ljudske fronte, temveč tudi one zmernе republikanske in demokratske elemente sredine, ki jih doslej nista pritegnili niti desnica niti levica.

videni dogodki ne bodo zahtevali, da se se- stane prej. O svoji lastni politiki glede Španije bo angleška vlada sklepala šele po debati v spodnji zbornici.

Nemški in italijanski glasovi

Berlin, 24. junija. br. Nemški listi ostro polemizirajo s pisanjem francoskega in angleškega tiska in zavračajo očitke, češ da bi Nemčija in Italija s svojim postopanjem zasledovali kakšne posebne interese. Nemčija je bila, kakor naglašajo tudi službena objava, pripravljena, pristati na mednarodno preiskavo, toda pod pogojem, da se takoj izvede skupna demonstracija veselil pred Valencijo, da se na ta način manifestira popolna solidarnost veselil, kar bi valencijskim napadalcem najbolj dokazalo, da morajo računati z nastopom vseh veselil, če bodo še nadalje izzivali. Ker sta Francija in Anglija to odklonili, pade vsa odgovornost za to, kar se utegne zgoditi, samo na francosko in angleško vlado.

Rim, 24. junija. br. Vsi italijanski listi se bavijo z mednarodnim položajem in naglašajo, da Italiji in Nemčiji ni preostajalo nič drugega, kakor da se odredita nadaljnje sodelovanje pri mednarodni kontroli, ker je bila ta kontrola brezuspešna. »Giornale d'Italia« ostro kritizira stališče, ki ga je zavzela Anglija. List navaja objave oficijozne angleške agencije Reuter, češ da napad na nemško križarko »Leipzig« ni jasno dokazan. Tako posto-

Baski se še upirajo

Z vso naglico organizirajo novo vojsko — Pomanjkanje živil slabi njihovo opornost

Bayonne, 24. junija. AA. Tiskovni urad baskovske vlade je izdal tole poročilo: Čvrsti odpor naših čet se nadaljuje v rudarski pokrajini, kjer je sovražnik zelo pritiskal s podporo svojega letalstva. Uporniki so danes skušali prodreti pri La Arbolodu. Boji še trajajo. Današnji dan je bil za sovražno letalstvo zelo neugoden, ker so naše protiletalske baterije odbile vsa letala. Naše čete so ponovno zavzele važne postojanke v okolici Idubelze blizu ceste, ki vodi iz Arsilaga v Cordejuelo. Pri teh operacijah je sovražno letalstvo spet dokazalo svojo brezobzornost, ko je obstreljevalo ceste, kjer se je izseljevalo civilno prebivalstvo. Severna vojska se popolnoma reorganizira in bo v kratkem prešla v napad. Vse vojaške sile severne fronte in sile, ki so v pokrajini Santandru in Asturiji, so postavljene pod enotno poveljstvo generala Cadiza Uribaria.

Chautempsov program

Nova francoska vlada pripravlja nastopno deklaracijo Nadaljevala bo politiko ljudske fronte

Pariz, 24. junija. AA. Danes je bila prva seja ministrskega sveta, ki so se je udeležili tudi vsi državni podtajniki. Zadele se je ob 10. v palači Matignon pod predsedstvom predsednika Chautempsa. Ko so člani vlade izmenjali misli o delovnem programu vlade, so začeli proučevati politični položaj in pripravljajočo se vladno deklaracijo. Ministrski predsednik je v glavnih obrisih podal to deklaracijo. Njeto besedilo bo dokončno določeno prihodnji ponedeljek popoldne na prihodnji seji. Te seje se je udeležil tudi novi finančni minister g. Bonnet, ki se bo takrat pripeljal iz Amerike.

Pariz, 24. junija. g. Kakor se doznava: bo deklaracija nove francoske vlade obsegala naslednje točke: Poudarek nerazrušljivega nadaljnega obstoja ljudske fronte, ohranitev socialnih pridobitev in nadaljevanje programa ljudske fronte od meseca julija 1936 v ozračju državljanskega mira, dalje predvsem izdelava načrta za finančno obnovo. Delo vlade bo razdeljeno na program, ki ga je treba izvesti takoj, in na dolgoročni splošni program. V okviru takojšnjega programa se bo poudarjala potreba, da se odstrani primanjkljaj v proračunu. Dolgoročni program bo obsegal postopne ukrepe za gospodarski napredek in za sanacijo državnih financ.

Kar se tiče kritja primanjkljaja v proračunu, se doznava, da je bil že dosežen sporazum med socialisti in radikali glede primernih finančnih ukrepov. V socialnem pogledu se bo nadaljevala dosedanja politika, istotako politika znižanja delovnega časa.

Precej obširno se bo vladna izjava z ozirom na napeti mednarodni položaj bavila s stališčem vlade v zadevah zunanje politike. Vlada se bo energično izjavila za dosedanje zunanjo politiko kolektivne varnosti.

Sprejem nove vlade v finančnih krogih

Pariz, 24. junija. b. V splošnem se lahko reče, da je bila nova Chautempsova vlada v francoski javnosti zelo ugodno sprejeta. Naklonjenost ji izkazujejo tudi pariški borzni krogi. Neugodno vplivajo samo poročila o poslabšanju mednarodnega položaja. K pomirjenju finančnih krogov je mnogo pripomogla objava pisma Rista in Baudoina, dveh znanih finančnih strokovnjakov, ki sta izstopila iz finančne komisije za izravnanje fondov. Pred dnevi so bile o teh pismih razširjene zelo vznemir-

panje Anglije daje po mnenju lista valencijski vladi pogum, da še bolj izziva in napada. Zato ni bilo drugega izhoda, kakor da se Nemčija in Italija odredita takdi kontroli in bosta odslej sami branili svojo čast in svoje interese in to proti vsakomur.

Španija se bo branila

Valencija, 24. junija. AA. Zunanji minister Hiral je sprejel večerj popoldne novinarje in jim odgovoril na vprašanja, ki so mu jih stavili o perečih mednarodnih vprašanjih. Zunanji minister je med drugim izjavil, da bo valencijska vlada nastopila krepko proti vsakemu napadu tujih sil. S svoje strani valencijska vlada ne bo storila ničesar, če je ne bodo napadli. Dalje je dejal, da je po njegovem mnenju položaj resen. Državi, ki sta jstopili iz nadzornega sistema, sta si zavarovali pravo akcijo. Na koncu svojega razgovora z novinarji je Hiral izjavil: Naj se zgodi kar koli, Španci bodo krepko branili svojo domovino.

Španska debata v angleškem parlamentu

London, 24. junija. AA. Debat o zunanji politiki, ki se bo jutri v spodnji zbornici, bo otvoril ministrski predsednik Chamberlain, nato jo bo zaključil s svojo izjavo zunanji minister Eden. Mislijo, da bo v tej debati posebno mnogo govora o Španiji in o najnovejših dogodkih v zvezi s španskim vprašanjem.

Deževje ovira vojaške operacije

Vitoria, 24. junija. AA. Na vseh frontah dežuje in so ustavljene operacije v južnem odseku baskovske fronte. Toda baskovske čete se še zmerom vdajajo. Izvedlo se je, da se je Santander sklenil udati. Ko je valencijska vlada izvedla ta sklep, ni ničesar storila, da bi ga preprečila. Sicer pa vidijo dobro poučeni krogi najboljši dokaz nacionalistične premoči v tem, da republikanske čete absolutno niso mogle ničesar ukinuti na nobeni fronti, da bi tako pomagale Baskom v stiski.

Pomanjkanje živil v Santandru

London, 24. junija. AA. Po vestih iz nacionalističnega tabora je v Santandru

zaradi pomanjkanja živil prišlo do nemirov. Danes je francoska križarka »Epinal« odplula v Santander, spremljajoč dva francoska tovorna parnika, ki peljeta razna živila v Santander.

Franco se maščuje nad Baski

Salamanca, 24. junija. br. General Franco je v svojstvu državnega poglavarja izdal danes odlok, s katerim odvzema vsem onim baskovskim provincam, ki so bile od vsega začetka na strani valencijske vlade, dosedanje avtonomije. Te province bodo morale odslej plačevati znatno večje davke in pristojbine ter druge javne dajatve, kakor so jih poprej. One baskovske provincе pa, ki so bile od vsega začetka na njegovi strani, ohranijo vse prejšnje pravice in ugodnosti in bodo nagrajene še s novimi.

Zaplenjen ruski parnik

Saint Jean de Luz, 24. junija. AA. Španska nacionalistična križarka »Admiral te Selverca« je po poročilih iz nacionalističnih virov ustavila na Sredozemskem morju neki sovjetski parnik in ga odpeljala v Malago. Na parniku je bilo 20 letal, 44 tankov, 9000 pušk in mnogo nabojev.

Zagonetno letalo

Salamanca, 24. junija. br. Skritost letala, ki je bilo večerj prisljeno pristati v bližini San Sebastiana, je sedaj razrešena. Gre za francosko trimotorno letalo, v katerem so potovali iz Santandru v Francijo neki ruski general, en angleški in dva francoska oficirja. V letalu so našli milijonske zneske v bankovcih španske in francoske narodne banke. Razen tega so pri potnikih zaplenili dokumente, iz katerih je razvidno, da je bilo izdano povelje, naj pomore vseh 961 političnih ujetnikov, ki so jih imeli zapre v Bihau in nekaterih drugih krajih. K sreči pa so te jetnike prej osvobodili. Razen tega so med dokumenti našli spise, ki se nanašajo na način obrambe Santandru.

Anglija odklonila priznanje generala Franca

London, 24. junija. b. O angleška vlada je sedaj odgovorila na zadnjo noto generala Franca, v kateri je zahteval priznanje enih pravic, kakor so priznane španski republikanski vladi. »Daily Telegraph« pravi, da se je angleška vlada v tej zadevi sklicevala na sklepe nevtralnostnega odbora in da se je postavila povsem na njegovo stališče. Svoje stališče bo spremenila le tedaj, ako bi se definitivno pokazalo, da je vse prizadevanje nevtralnostnega odbora za ureditev španskega spora zaman.

Odpoved nemških pogajanj z Avstrijo

Dunaj, 24. junija. b. V tukajšnjih političnih krogih je vzbudilo veliko pozornost dejstvo, da ni prispela te dni na Dunaj nemška delegacija, določena za ureditev nekaterih spornih vprašanj v zvezi s interpretacijo avstrijsko-nemškega sporazuma s dne 11. julija lanskega leta. Oficijozno se iz Berlina doznava, da je temu vzrok prevelika zapošeost nemškega zunanjega ministra Neuratha s špansko zadevo. Zato ni utegnil dati nemški delegaciji potrebnih navodil. Dasi se v dunajskih uradnih krogih, s to motivacijo navidezno zadovoljujejo, presoja jo na drugi strani položaj precej resno, ker domnevajo, da je treba v zvezi s povečano napetostjo v španski zadevi, zlasti pa z odpovedjo Neurathovega obiska v Londonu pričakovati tudi ostrejšega nemškega kurza napram Avstriji.

Nova vlada na Nizozemskem

Haag, 24. jun. Po več tedenskih pogajanjih je doedanal ministrski predsednik Colijn, ki je odstopil po volitvah, sestavljal novo vlado. Colijn prevzame poleg ministrskega predsedništva tudi nove ustanovljeno ministrstvo za splošne zadeve in začasno tudi zunanje ministrstvo. Za notranjega ministra je bil imenovan kršćanski socialc Van Boeijen. Dosedanji notranji minister de Welde (prorevolucionarec) prevzame finančno ministrstvo, obrambno ministrstvo van Dijk (prorevolucionarec), pravosodno ministrstvo pa dr. Goseling, član rnsko-katoliške državne stranke.

Najstarejši Argentinec umrl

Buenos Aires, 24. junija. AA. V Men- dozi v Argentini je preminul v 124. letu starosti Teofil Videl, ki se je lani septembra meseca udeležil svetovnega kongresa starih ljudi v Londonu. Videl šteje nad sto vnučkov in pravnukov. Do lanske pomladi je še jahal. Vse svoje življenje je pil vino in priljubljen južnoameriško pijačo mate.

Obisk ameriških izseljencev v Beogradu

Beograd, 24. junija. AA. V nedeljo se pripelje v Beograd z brzim vlakom iz Cherbourga skupna 135 jugoslovenskih izseljencev iz Severne Amerike. 28. junija bo skupina odšla na Oplenac, da se poklopi pred grobom kralja Aleksandra I. Skupno izseljencev vodi Milan Pečić, naš sporni narodni delavec v Ameriki.

Rekorden ameriški vojni proračun

Washington, 24. junija. AA. Ameriški senat je sprejel proračun vojnega ministarstva v višini 663 milijonov dolarjev. To je najvišji vojni proračun, kar se jih iz mirnih časov spominjajo. Senator Louis, ki velja za Rooseveltovega osebnega prijatelja, je med razpravo izjavil, da zaradi pogostih izgovorov in stavov ni mogoče misliti na to, da bi število stanje ameriške vojske znižali.

Nova zarota proti Stalinu?

Množestvene aretacije v Ukrajini — Sabotaža v avtomobilski in gradbeni industriji — Inozemski novinarji pod policijskim nadzorstvom

Varšava, 24. junija. o. Kakor poročajo iz Moskve, so v Ukrajini odkrili veliko zaroto proti Stalinu. Zarotniki so se baje že oborožili in resno pripravljali na upor, ki naj bi izbruhnil v bližnjih dneh. Namestniki so zrušili sovjetski režim v Ukrajini. Po moskovskih informacijah so bili v zvezi z neko državo, ki bi rada odedila Ukrajino od Rusije. V zvezi s temi odkritji je bilo aretiranih zelo mnogo trockistov in drugih prevratniških elementov v Kijevu in Harkovu. Pravijo, da je bilo samo v teh dveh mestih aretiranih okrog tisoč ljudi.

Potrjujejo se tudi vesti o aretaciji bivšega komisarja za zunanjo trgovino. Rosengolda ter poljskega komunističnega pisatelja Mihalskega, ki je bil intimen prijatelj pokojnega Lenina.

London, 24. junija. o. Iz Moskve poročajo, da so bili aretirani ravnatelj avtomobilskih tovornjakov »Stalin« in »Gorki« v Jaroslavu odnošo Leningradu. Obtoženi

so sabotaže, zaradi katere v zadnjem času avtomobilska industrija ni mogla niti najmanj napredovati. Postavljeni so bili pred vojaško sodišče.

V Belu Rusiji in na Ukralu pa je bilo aretiranih več ravnateljev sovjetskega gradbenega trsta. Osumljeni so bili sabotaže pri gradnji delavskih stanovanjskih hiš. Na tak način so hoteli baje izvesti nezadovoljstvo med delavskimi sloji. Tudi oni so bili postavljeni pred vojaško sodišče.

London, 24. junija. o. »Morning Post« poroča, da je ruska vlada pred dnevi povabila več inozemskih novinarjev na potovanje po Rusiji, da bi dognali neresničnost in neutemeljenost vesti o reakciji in uporih, ki naj bi jih bil izvalil proces proti Tuhačevskemu in tovarišem. List pravi, da so novinarji včeraj prispeli v Moskvo, da pa so bili takoj postavljeni pod nadzorstvo GPU.

Beograjsko „Vreme“ in ljubljanski „Slovenec“ o novi francoski vladi

Vladno glasilo »Vreme« objavlja uvodnik o novi francoski vladi. Najprej izreka priznanje politični zrelosti voditeljev ljudske fronte, ki so v 24 urah rešili težko vladno krizo. Novi predsednik francoske vlade Chautemps je po »Vremenu« elastičen duh, ki ima veliko razumevanje za politični položaj. Bil je med glavnimi posredovalci za zadovoljivo rešitev dobrega dela socialnih sporov. Kot premier nove vlade mu pripada odgovorna naloga za pomiritev političnih strank. Njegovo imenovanje za predsednika vlade je vsakakor srečna izbira; enako je posrečena tudi ostala sestava vlade, ki je pomirila javnost in zadovoljila politične kroge.

Glede ostalih ministrov pravi »Vreme« med drugim, da je novi finančni minister Bonnet med velikih ugleda, ki je bil že nekoč odlični finančni minister. Na glaslo je kot izvrsten strokovnjak. »Vreme« ugotavlja z zadovoljstvom, da je ostal Delbos minister zunanjih del, ki mu bo sedaj gotovo pomagal tudi razbremenjen podpredsednik vlade Blum. »Izven dvoma je, da bo Francija tudi v bodoče nadaljevala svojo miroljubno in razumno politiko. Vsi iskreni prijatelji Francije, med katerimi je tudi Jugoslavija, morejo samo želeli, da se ta politika nadaljuje.«

Precej drugače pa predstavlja vlado g. Chautempsa svojim čitateljem slovensko glasilo »Slovenec« je poklical na pomoč svojega izvedenca za framažonske zadeve. Možno je zahteval svoje znanje in nam predstavlja novo francosko vlado takole: »Nova francoska vlada je sestavljena iz nekdanjih kraljevskih tajnostnikov Chautemps, ki se je prebil do 32. stopnje,

torej skoraj do najvišjega reda in čina framažonske lože Velikega orienata. Strokovnjak je bil pripravljen na ljudsko fronto, ki je junija 1936 tudi prevzela oblast v državi. Za izredno sposobnega notranjega ministra se je pokazal v znani Stavskijski aferi, ki je s svojim smradom silno škodovala radikalski stranki in s svojo grobovito tudi framažonski loži. Chautemps je znal afero spretno potisniti iz sodne dvorane ter jo utopiti v predalnih tajne policije. Januarja 1934 je sicer izgubil »površja«, a se je pomeje vrnil.«

O glavnih nosilcih nove francoske vlade, kakor Leonu Blumu, Sarrautu in ostalih pravi »Slovenec«, da predstavljajo vrhovni svet ljudske fronte, to je marksistične in framažonske pravovernosti. Edina žrtve vladne krize je bil finančni minister Auried, ki je tako razmetaval državni denar, da je napravil 40 milijard dolga. Na njegovo mesto so poklicali framažona Bonnetta, ki je zaupnik visoke finance in framažonskih kž.

O mornariškem ministru Campinchluve povedati glasilo katoliške akcije pikantno senzacijo, da je »mož ljubzenskih tragedij«. Delbos je »povprečni minister zunanjih del«. Glavna njegova zasluga je, da visi na Angliji. Z novo vlado je stopila Francija v dobo daljše krize, ki se bo končala takrat, ko se znajde tudi med Francozi kak general Franco, da prepovori v imenu nepopačeno in prave Francije.

Kakor se iz tega vidi, je enotnost političnih nazorov v vrstah JRZ res popolna ne v notranji temveč tudi v zunanji politiki.

Dogodki v zemljoradniški stranki

V nedeljo so se sestali voditelji bosanskih zemljoradnikov v Sarajevu. V ponedeljek so odšli v hercegovsko Nevesinje, kjer so imeli javen shod. Shod je otvoril posl. Miloš Tupanjanin, ki je prečital pismo Joca Jovanovića, s katerim se opravičuje, da je bil radi važnih političnih poslov zadrt v Beogradu. Nato je podal Tupanjanin politično poročilo. Obširno je razpravljalo o potrebi rešitve hrvaškega vprašanja. Toda, je dejal govornik, »zemljoradniki pri razgovorih z dr. Mačkom ne bodo popustili niti za las v vprašanju državne celote, ker jim je interes države nad vse.«

Tudi naslednji govornik Čeda Kokanović, se je dotaknil hrvaškega vprašanja in v šali dejal: »Mi ne ljubimo dr. Mačka, ker ni žganje za piti in ne dekle za poročiti. Me ljubimo Jugoslavijo, brez Hrvatov pa ni Jugoslavije.«

Po shodu je bila konferenca zaupnikov zemljoradniške stranke za Hercegovino. Glavni referat je bil zopet Miloš Tupanjanin, ki je pojasnil tok razgovorov med beograjsko združeno opozicijo in dr. Mačkom. Zatrjeval je, da ni pri teh razgovorih zahteval dr. Maček ničesar, kar bi škodovalo interesom državne celote, ali pa interesom srbskih in hrvaških kmetov. Po govorih raznih delegatov o političnem položaju je bila sprejeta resolucija, s katero izrekajo delegati zaupanje voditelju stranke Joci Jovanoviću in ga pozivajo, naj nadaljuje delo za sporazum med Srbi in Hrvati.

Malo po svoje tolmači potek zemljoradniških posvetovanj v Sarajevu in Nevesinju voditelj srbskih levčarskih zemljoradnikov dr. Dragoljub Jovanović, ki je pobelil že mnogo las prvakov beograjske združene opozicije. Oglasil je v režimskem »Vremenu«, kjer pravi, da so bili zemljoradniški delegati po posvetovanjih v Sarajevu in Nevesinju zelo razočarani. Glavni referent Joca Jovanović in dr. Gavrilovića sploh ni bilo. Osumljeni delegat je tolmačil Miloš Tupanjanin odtodnost obeh voditeljev s tem, da je baje vladal v krizi in da pojdejo zemljoradniki najbrže v novo vlado. Prečital je tudi neki dozdveni brzojav dr. Gavrilovića iz Zagreba, da se pripravljajo velike stvari in da naj o vsem, kar bodo čuli, zanesljivo molče. Konferenca je trajala vsega uro in pol. Vršila se je v nekem zasebnem stanovanju, čeprav je bila prvo noč sklicana v dvorani kina »Lukso«. Tako veliko delegatov sploh ni vedelo, kje se je konferenca sestala.

Dr. Jovanović končno pravi, da Joca Jovanović in dr. Gavrilovića v Sarajevu zaradi tega nista prišla, ker sta čula, da se bo oglasil na konferenci on (dr. Dragoljub Jovanović) s svojimi prijatelji...

Vodstvo zemljoradniške je sprejelo izjavo dr. Dragoljuba Jovanovića z zelo mršnimi čustvi. Naglasila pa, da ji ni prispel »nič« kakega posebnega pomena, ker se sploh ne ve, ali je dr. Dragoljub Jovanović član zemljoradniške stranke. Poleg tega pravi, da je značilno, da je objavil dr. Jovanović svoj napad ravno v vladnem organu »Vremenu« in to v času, ko je slova vsch skupin beograjske združene opozicije bolj potrebna kakor kdaj prej. Glede opravičila dr. Gavrilovića, da se ne morejo udeležiti zemljoradniških konferenc v Sarajevu in Nevesinju pa opozarja vodstvo zemljoradniške na to, da je bil za pravoslavne binkošti dr. Gavrilovića v Zagrebu, kjer se je sestel z dr. Mačkom, Imel je z njim daljši razgovor in se takoj vrnil v Beograd, kjer je potem konferiral z Ljubom Davidovičem, Joco Jovanovičem in Miloš Trifunovičem.

radniški delegati po posvetovanjih v Sarajevu in Nevesinju zelo razočarani. Glavni referent Joca Jovanović in dr. Gavrilovića sploh ni bilo. Osumljeni delegat je tolmačil Miloš Tupanjanin odtodnost obeh voditeljev s tem, da je baje vladal v krizi in da pojdejo zemljoradniki najbrže v novo vlado. Prečital je tudi neki dozdveni brzojav dr. Gavrilovića iz Zagreba, da se pripravljajo velike stvari in da naj o vsem, kar bodo čuli, zanesljivo molče. Konferenca je trajala vsega uro in pol. Vršila se je v nekem zasebnem stanovanju, čeprav je bila prvo noč sklicana v dvorani kina »Lukso«. Tako veliko delegatov sploh ni vedelo, kje se je konferenca sestala.

Dr. Jovanović končno pravi, da Joca Jovanović in dr. Gavrilovića v Sarajevu zaradi tega nista prišla, ker sta čula, da se bo oglasil na konferenci on (dr. Dragoljub Jovanović) s svojimi prijatelji...

Vodstvo zemljoradniške je sprejelo izjavo dr. Dragoljuba Jovanovića z zelo mršnimi čustvi. Naglasila pa, da ji ni prispel »nič« kakega posebnega pomena, ker se sploh ne ve, ali je dr. Dragoljub Jovanović član zemljoradniške stranke. Poleg tega pravi, da je značilno, da je objavil dr. Jovanović svoj napad ravno v vladnem organu »Vremenu« in to v času, ko je slova vsch skupin beograjske združene opozicije bolj potrebna kakor kdaj prej. Glede opravičila dr. Gavrilovića, da se ne morejo udeležiti zemljoradniških konferenc v Sarajevu in Nevesinju pa opozarja vodstvo zemljoradniške na to, da je bil za pravoslavne binkošti dr. Gavrilovića v Zagrebu, kjer se je sestel z dr. Mačkom, Imel je z njim daljši razgovor in se takoj vrnil v Beograd, kjer je potem konferiral z Ljubom Davidovičem, Joco Jovanovičem in Miloš Trifunovičem.

vermer Narodne banke dr. Radosavljević in razni vodilni zastopniki našega narodnega gospodarstva. Frere si na svojem potovanju po srednje- in jugovzhodno evropskih državah zbira predvsem informacije o interesih malih agrarnih držav ter njih odnošajih napram interesom velikih industrijskih držav. Hkratu proučuje posledice ki bi v srednje-evropskih agrarnih državah nastale, če bi se odpravile carinske in druge omejitve mednarodne trgovine.

Iz državne službe

Beograd, 24. junija. a. Napredovala je 7. v 6. skupino višji poštni kontrolor Marija Korošec pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Upokojeni so poštni uradniki in uradnice Marija Podboj in Eugen Križaj v Ljubljani, Josip Hodnik in Mariboru in Josipina Milavec na Jesenicah.

Za eno skupino je napredoval dr. Jakob Minar, tajnik upravnega sodišča v Celju. Od generalne direktije državnih železnic v Beogradu k železniški direktiji v Ljubljani sta premeščena višja kontrolorja Alojzij Smole in Apolonij Brumen.

Povratak naših letalcev iz češkoslovaške

Praga, 24. junija. p. Šef jugoslovskega vojnega letalstva general Simović je danes z jugoslovskega letalskega mizejo odpoval nazaj v Beograd.

Beleške

Zopet novo tolmačenje hrvaškega vprašanja

»Hrvatski dnevnik« se je zalezel v dr. Grga Andjelinića, ker je govoril na sarajevskem manifestacijskem zborovanju JNS. Baje je rekel, da sta mu kot Hrvat bližja Srb in Slovenec, ki čutita jugoslovenski, kakor Hrvat, ki hoče zrušiti vse, kar je srbskega in slovenskega. Nato list nadaljuje:

»Dr. Andjelinić ni omenil, kaj je srbsko in slovensko. Čitali pa smo njegovo brošuro, polno hudih očitkov zaradi gotovih strašnih dejstev. Mar smatra on za srbska in slovenska ta dejstva, proti katerim je tudi sam tako ostro ustal, in je protivnik onih Hrvatov, ki žele ta dejstva odpraviti?«

Ce bi bil čij dr. Mačkove politike res samo ta, odpraviti v naši državi pojave in razmere, ki niso zdrave in proti katerim se ravno jugoslovenski nacionalisti z vso odločnostjo borijo, potem bi se pač s pristaši dr. Mačka ramo ob ramah borila ogromna večina prebivalstva iz vseh pokrajin države.

Razmere v srbijski združeni opoziciji

»Hrvatski dnevnik« s skrbjo razpravlja o vseh večjih zmešnjah in sporih v okviru beograjske združene opozicije, kjer se že dolgo ne ve, kdo pije in kdo plača. Po njegovem mišljenju je zadnji čas, da se skupine beograjske združene opozicije spoznamo med seboj. »Pojavi, ki jih opazimo v okviru združene opozicije, nas ne navdajajo z optimizmom. Namesto da bi združena opozicija nastopala povsed enotno, vidimo, da nastopa vsaka skupina za sebe in to celo v istih krajih. Še več! V Sarajevu smo morali celo gledati istega dne kar dve zemljoradniški konferenci. Na eni so razpravljali prištasi Joca Jovanovića, na drugi pa pristaši dr. Dragoljuba Jovanovića. Srbijska združena opozicija ima še velike naloge. Izvršila pa jih bo le, če bo notranje homogenea. V današnjih faših male stranke in skupine ne pomenijo dosti v političnem življenju. Potrebno bi bilo, da postane združena opozicija enotna sila, ki bi se lahko pozajala kot enakovredna partnerica s kmetosko demokratsko koalicijo.«

Oglasila se je plemenita katoliška žena

Med »Slovenčevim« specialisti za sokolska vprašanja se je oglasila v nedeljski številki tudi Kurenkova Neža, ki opisuje čitateljem svojega moža kot Sokola takole: »Mož mi za nobeno rabo več. Sokol je pa menda še. Saj tisti občajne se vedno na sukni nosi. Pa tudi na spalni srcaji ga še ima. Ne dela nič, pač pa samo kadi. Ni česar bi ne rekla, če bi vsaj videla, da cigarete kupuje, kakor pravi patrioti. Ampak mislim, da kadi mrcina samo vtihotapljeni tobak. Tudi vžigalice se nisem videla pri njem. Vse to mi je sumljivo. Drugi za domovino kri preliva, jaz pa imam moža, ki domovino nič in dan goljufa.«

Politično stran Sokola so gospodje že obdelali na prvih straneh »Slovenca«, moralno stran pa so očitno prepuščili Kurenkovi Neži, za katero se skrivajo, vsaj po pisanju sodeč, menda sama Vodiška Johanka, ker druga ženšura tako kvasti ne zna. Kar vidi se, kako se poslodavci te odlične članice Katoliške akcije penjo besa in pokvarjenosti.

Iz novinarskega hleva

V Mariboru izhaja list ljudstvu v pouk in zabavo, ki mu je ime »Slovenski gospodar«, duševni in moralni voditelj pa mu je trenutni mariborski podžupan Franc Zebot. Tudi ta list se hvali, da zastopa in brani ideje katoliške akcije. Po srčni surovosti in naravnost hlevarskem tonu prekaša »Slovenski gospodar« vse, česar smo pri nas vajeni. V tem pogledu se posebno odlikuje pero njegovega glavnega šefa, ki pod imenom Peter Rešetar rešetar in vsak teden ocenjuje razne politične dogodke.

Dva tedna že čakamo, kaj poreče gospod Zebot na naše ugotovitve, da je bil plačaneč šestojanuarskega režima in da je takrat zabaval na vse pretege čez one voditelje, med katere se danes sam zopet štili in jih kuje v nebesa. Gospod Zebot predvideva molči. Zato pa v zadnji številki svojega lista poroča iz Rusije, da so komunisti ta teden zopet »morili kar na veliko« in da »delajo brez skrbi, kakor da so delali JNS-arji«. O jugoslovenskih nacionalistih ve povedati, da proti dr. Korošču v Beogradu »napenjajo vse kriplje, da ne bi prišlo do svobodne Slovenije«. Za tega odličnika, ki je v Mariboru nastopal kot nekaj poveljni ljubljanske razgrajške družbe, je izven dvoma, da so »pristaši JNS umorili mladega akademika, Ker je ljubil slovenski narod in nosil slovenski znak«. Zebot pravi, da vsakega, »kdor tem lovom verjame«, da je »sam tudi lopov, ali pa norec.«

Tudi o zunanje-političnih dogodkih ima ta gospod svoje posebne ocene. Z ozirom na dejstvo, da so na Češkem vpeljali obvezno vojaško vzgojo smatra, da Čehi ne bodo smeli priti več z gosti na svet, ampak s strojnimi puškami.

Razume se po sebi, da se g. Zebot iz živkovitja sedaj norce brije. Zakaj bi tudi ne? Gospod Pera ga ne more več plačati in gospod podžupan se čuti zaradi tega razrešenega vseh obzirov. Tipi, kakor je ta gospod, spadajo gotovo med učitelje in vodnike slovenskega naroda...

Dr. Maček na počitnicah

»Hrvatski dnevnik« javlja z debelim tiskom, da je dr. Maček odpoval na daljše bivanje v svoje posestvo v Kupincu. Tam ne bo sprejel nikakih političnih obiskov. V vseh političnih zadevah ga bo stala zastopala poslanca inž. August Košutić in prof. Jelasić.

Šolski plebiscit na Bavarskem

Na Bavarskem so te dni zaključili nov plebiscit staršev glede vpisa dece v laiške, odnosno verske šole. Za plebiscit je vladalo sirom Nemčije veliko zanimanje, ker so cerkveni krogi napeli vse sile, da bi starši vpisovali svoje otroke v katoliške verske, a ne v skupne državne šole. Po vseh cerkvah so bile pridige, v katerih so duhovniki pozivali vernike, naj vpisujejo svoje otroke v verske šole. Uspeh je bil celo za nemške prilike presenetljiv. Za laiške šole se je izreklo 127.013 staršev, ki imajo deo godno za prvi razred, kar znači 97,5 odstotkov vseh roditeljev take šolobvezne

O oskrunjenju državne zastave

Na njemu svojstven način razpravlja večkrat »Slovenec« o aferah z državnimi zastavami. Pri tem se poziva na uradne objave ljubljanske kr. banske uprave. Mi pa pričakujemo razčiščenje pred sodiščem, kjer se bo stvar temeljito razpravljala in se dognala resnica.

Pri tej priliki se glasilo katoliške akcije na sledeči način izraža o jugoslovenskih nacionalistih: »Videli smo jih, ko so uprizorili atentat na ministrskega predsednika dr. Stojadinovića, videli smo jih, kako so zaklali katoliškega slovenskega akademika Dolinarja, videli smo jih, kako so s sokolskimi znaki divjali po ljubljanskih ulicah, pretepali mirne pasante in tulili. Vidi se, da je cela zarota proti državi, stavi in ugotovilo se je, da JNS in Sokoli trgajo državno zastavo. V Sloveniji se zbira v JNS zločinski elementi.«

»Slovenec« se sklicuje na »dasi je ravno tako dobro kakor mi poučen o pravem ozadiju te afe in le predobro ve, da pri tem incidentu ni bilo niti zarote, še manj pa seveda kakršnekoli namere žaliti državno trobojnico, temveč ravno nasprotno. Tudi o mlaju v Litiji bi bilo bolje da molči. Njemu se v zadnjem času že itak mešajo pojmi in od zastave na Jugoslovenski tiskarni dne 30. maja pa do

Litije ne razlikuje več pravilne razsvetlitve barv.

V ostalem smo pričakovali, da bo »Slovenec« odgovarjal na naše ugotovitve, od kdaj je slovenska zastava prepovedana in kdo je slovensko proglasil, da »pripada slovenska trobojnica preteklosti naša bodočnost pa mora poznati samo jugoslovensko zastavo.« A če že na to »Slovenec« odgovoriti ne mara, je morda pripravljen pojasniti, kdo so bili tisti, ki so — seveda je od tega poteklo že četrto stoletje — že prej enkrat smatrali, da belo-modro-rdeča ni ta prava!

Pri tej priliki naj zabeležimo še drugo odkritje glasila katoliške akcije, ki je javnosti v posebnem članku povedala, da so izgrede v Ljubljani, Mariboru in Celju povzročili prav za prav nacionalisti, ki so s pohabi kamenja, steklenicami in drugim orožjem napadli mirno slovensko ljudstvo. Upam, da bo čez nekaj dni »Slovenec« razkril še to, da so družbo izgrednikov, ki je delovala v Ljubljani in se potem vozila v avtobusih, da predstavljajo motorizirano »ogorčenje slovenskega ljudstva« — pravzaprav pa jih je vodil dr. Kramer in tovariši.

Spremembe v naši šolski službi

Prosvetni minister g. Dobrivoj Stošović je podpisal odlok, s katerim so izvršene naslednje spremembe v slovenskem učiteljskem stavu:

Premeščeni so: Ambrožič Angela iz Dolnje Lendave v Ljubljano, Andolsek Ivan iz Dobropele (Kočevje) v Ponikvo (Smarje), Antonac Adela iz St. Vida (Litija) v Krizevec (Ljutomer), Berčič Julija iz Krizevec (Murska Sobota) v Kupince (Murska Sobota), Bizjak Veronika iz Sulincev (Murska Sobota) v Zagradec (Novo mesto), Baukovic Matilda iz Sladkega vrha (Maribor l. br.) v St. Ilj v Slov. goricah (Maribor l. br.), Bazelj Jakob iz Divuške Oravice (vrbaska ban.) v Sv. Urbanu (Ptuj), Bando Ana iz Dol. Tople Rebi (Kočevje) k Sv. Miklavžu (Laško), Bahovec Josipina iz Sv. Lenarta (Laško) v Trbovlje (Laško), Božič Franciška iz St. Jerneja (Kriško) v Zalog (Kamnik), Cesar Vinko iz Dobrovnika (Dol. Lendava) v Gančane (Dol. Lendava), Duša Vekoslavica iz Mozlja (Kočevje) v Vidovce (Murska Sobota), Deželak Marija iz Rajhenburga (Brežice) na Tehtarje (Celje), Daneu Danilo iz Zavarja (Ljubljana okolica) v Ruše (Maribor d. br.), Drolenik Vekoslavica iz Podkraj (Kriško) v Zameško (Kriško), Dolanc Ana iz St. Andraža (Ptuj) k Sv. Katarini (Laško), Erker Berta iz Dolza (Novo mesto) v Mali Slatnik (Novo mesto), Frančes Terezija iz Predanovcev (Murska Sobota) v Poljane (Maribor d. br.), Grahovec Avgust iz Benice (Dol. Lendava) v Radmirje (Gor. grad), Gruden Ana iz Konjice (Litija) v Prežanec (Litija), Golmajer Vida iz Sv. Križa (Kriško) v Selinco (Čakovec, savska banovina), Hamersak Pavla iz Solčave (Gor. grad) v St. Ilj pod Turjakom (Slovanjgradec), Ivanec Ana iz Podstenice (Novo mesto) v Dolenjo vas (Kočevje), Jager Valter iz Kužlja (Kočevje) v Majšperk (Ptuj), Jandl Franc iz Studenice (Maribor d. br.) v Slatino Radence (Ljutomer), Kimovec Franc iz Podgrada (Novo mesto) v Trbovlje (Laško), Kontny Vilikald iz Kočevja v Banjo Loko (Kočevje), Kuštrin Stanislav iz Dol. Slaveč (Murska Sobota) k Sv. Juriju (Murska Sobota), Kitek Bogomira iz Višnje gore v Dol. Lovatec, Korošec Genovefa iz Izlak (Litija) k Sv. Katarini (Laško), Kralj Grozdana iz Gančanov (Dol. Lendava) v Podovo (Maribor d. br.), Krt Jože iz Guče vasi (Travniki, drinska banovina) v Pilštani (Smarje), Krol Janec iz Fare vasi (Kočevje) v Livold (Kočevje), Loparnik Zora iz Sv. Lenarta (Ptuj) v Ljubljano, Lutar Elizabeta iz Zr. Sv. Kunigunde (Maribor l. br.) v Podgrad (Novo mesto), Mahkota Milan iz Hrastnika (Laško) v Dol. (Laško), Makorel Viktor iz Breznice (Radovljica) v Domanjševce (Murska Sobota), Makorel iz Breznice (Radovljica) v Domanjševce (Murska Sobota), Müller Anton iz Zelenkova (Skoča Loka) v Zalog (Kamnik), Mihelič Vilibald iz Hoč (Maribor d. br.) v Reko Maribor d. br.), Moškon Tatjana iz Kozjeja (Smarje) v Bakovce (Murska Sobota), Novak Ana iz Blok (Lozatec) k Sv. Gregorju (Kočevje), Natek Gizela iz Marenberga (Dravograd) v Topolšico (Slovanjgradec), Nachtigal Marjeta iz Krizevec (Ljutomer) v St. Vid (Litija).

dece. Zaradi tega izida glasovanja so predlagali župani iz Zgornje Bavarske monaškovi vladi, naj ukine verske šole in uvede povsed samo državne šole. Predlog je vlada odobrila in že izvedla prenosno bavarskih šol. Bavarska je skoraj izključno katoliška dežela in je bila nekdanja glavna trdnjava nemškega klerikalizma.

V zvezi z ukinitvijo verskih šol na Bavarskem je priobčil vatikanski »Osservatore Romano« hud napad na narodne socialiste, češ da kršijo konkordant in sistematično preganjajo katoličane. Na napad je odgovoril voditelj bavarskih narodnih socialistov Adolf Wagner, ki je priznal, da vlada res zamenjuje redovniške učitelje in učitelje s posvetnimi, za to pa ima tudi vso pravico, ker so vse šole na Bavarskem državne in so bili redovniški učitelji na njih samo gostje.

Pri nastopu narodno socialističnega režima je bilo na Bavarskem 400 verskih šol, na katerih je poučevalo mladino okoli 1600 duhovnikov, redovnikov in redovnic. Dosedaj je postavilo bavarsko ministrstvo prosvete namesto njih že 670 posvetnih učiteljev in upustilo ravno toliko redovniških in duhovniških učiteljev. Poleg tega je zaprlo ministrstvo prosvete celo vrsto samostanskih šol in mladinskih vzgojevališč z utemeljitvijo, da so legla nemoralnega življenja.

Vatikan in baskovska duhovščina

Kakor poroča »Temps« si je sestala v gradu Gandolfo pod predsedništvom samega papeža kongregacija za cerkvene zadeve. Zbrani kardinali so med drugim razpravljali tudi o položaju v Španiji. Po dolgi razpravi so sklenili poslati v imenu svetle stolnice poseben apel generalu Francu zaradi zaščite katoliških duhovnikov med Baski. Kakor je znano, je namreč večina duhovnikov med Baski podpirala vladu v Bilbao v njeni borbi proti nacionalizmu. Vatikan želi, da general Franco priznane tem duhovnikom.

Podnar Tomo iz Osilnice (Čahar) v Pilštani (Smarje), Petelin Melita iz Banje Loke (Kočevje) v Konjice (Slov. Konjice), Parfant Barbara iz Vidovcev (Murska Sobota) v Novo cerkev (Celje), Potočnik Blaž v Poljskica (Litija) v Predvor (Kranj), Pucelj Bruna iz Sv. Miklavža (Maribor d. br.) na Pohorje (Maribor d. br.), Prah Alojzija iz Kaplje (Dravograd) v Ormo (Dravograd), Potisk Hilda iz Matk (Celje) na Frankolovo (Celje), Perhace Silverster iz Gore (Kočevje) na Polico (Litija), Prah Marija iz St. Janja (Ptuj) v Vurberk (Ptuj), Pretnar Ivan iz Dola (Laško) v Hrastnik (Laško), Rak Evgenija iz Sv. Ožolca (Kamnik) v Ljubljano, Ravnikar Marija iz Sv. Lenarta (Kriško) v Ljubljano, Rathi Vanda iz Smarja (Smarje) v Sočanju (Slovanjgradec), Repič Ivana iz Cerkanje (Lozatec) v Stari trg (Lozatec), Robič Anton iz Sv. Petra pod Sv. gorami (Smarje) v Spitališ (Kamnik), Robič Marija iz Sv. Petra pod Sv. gorami (Smarje) v Spitališ (Kamnik), Rojčič Josip iz Kalobija (Celje) v Dobovo (Brežice), Starič Franciška iz Stare Oselice (Skoča Loka) v Dvor (Novo mesto), Samsa Marija iz Izlak (Litija) v Vojnik (Celje), Stercin Cecilija iz Zaloga (Kamnik) v Komendo (Kamnik), Semrov Ana iz Rečice (Laško) v Dragatnu (Črnomelj), Setine Marija iz Krškega v Bevkje (Ljubljana ok.), Skrabl Alojzij iz Crensovcev (Dolnja Lendava) v Brezno (Dravograd), Šušteršič Marija iz Boštjanja (Kriško) v Ljubljano, Trček Ludovika iz Sel (Kamnik) v Ljubljano, Tislar Zofija iz Sv. Jurja (Murska Sobota) v Podvelce (Maribor d. br.), Tušek Cirila iz Podčetrka (Smarje) v Dončič goro (Smarje), Urbančič Justina iz Aldovec (Novo mesto) v Lesce (Radovljica), Vanč Ana iz Dolenje vasi (Kočevje) v Ribnico (Kočevje), Viher Miroslav iz Pine (Dol. Lendava) k Sv. Joderti (Laško), Zupan Fiderika iz Preloke (Črnomelj) v Zalno (Ljubljana okolica), Zakovšek Jože iz Čateja (Brežice) v Ljubljano, Zupanec Jože z Dobrne (Celje) v Orlo vas (Celje), Zupan Jože iz Streklejceva (Črnomelj) v Črnomeli, Zavarje Viktorija iz Starozna trza (Lozatec) v Trbovlje (Laško), Zidanič Ivan iz Sv. Benedikta (Maribor d. br.) v Sv. Jurij ob Pesnici (Maribor l. br.).

Upokojeni so: Praprotnik Miroslav, Hamec (Kamnik), Jaklič Pavla, Sv. Križ (Litija), Vođe Angela, Kamnik, Zelenkova Orlovac, Znojilo (Litija), Macak Amalija, Skofja Loka, Vauvete Angela, Ljubljana, Humek Marija, Maribor, Rojo Andrej, Kranj, Završan Ljudmila, Dermelj Ludovik, Svetek Albina, Halib Ana, Fazlića Marija, Memošina Franc, Franke Darinka, Plesničar Pavel, Klavara Hinko in Zemljan Franciška, vsi v Ljubljani, ter Bettrani Božidar, srečni šolski nadzornik v Prelogu.

Šahovski turnir v Rogoški Slatini

Rogaška Slatina, 24. junija. i. Današnje 11. kolo je pomenilo črn dan za vodilno trojico inozemskih mojstrov, od katerih je mogel edino Najdorf remizirati. S tem si je najbrže že zagotovil prvo mesto, dočim je vprašanje drugega mesta popolnoma odprto. Matvejev je gladko premagal Kalabaria. Pire je kot črni igral proti Schreiberju zelo ostro varianto, na katero beli ni našel pravilnega odgovora in je Pire zmagal s premočjo trdnjave. Nedeljkovič je prednost sta remiziral. Trifunovič je prednost v odprtosti izbral za napad na rohačno krilo in je gladko premagal Kostića. Senzacijo je povzročil naš najmlajši mojster Vuković, ki je z odlično igro porazil Poltysa in tako od naših dosegel najboljši uspeh nasproti inozemskim mojstrom, ki jim je odzvel 2 in pol točki. Tomovič je igral nasproti Najdorfu zelo solidno in izsilil remis. Najdorf je do zdaj edini neporažen. Samič je kot črni napravil nasproti Gerebenu več slabih potez in je bil kmalu izgubljen. Bröder je bil prost.

Predsednik šahovske zveze prof. Čirč in predsednik Narodne skupščine, je danes zapustil Rogoško Slatino, pred odhodom je na daroval še tri posebne nagrade po 400 din za udeležence turnirja.

Stanje po 11. kolu: Najdorf 8; Poltys, Samič 7; Bröder, Pire, Trifunovič, Vuković 6; Gereben 5 in pol; Kostić, Tomovič 4 in pol; Konič, Matvejev, Schreiber 4; Nedeljkovič 2 in pol; Kalabar 2. Jutri je prost dan, v soboto bo pa 12. kolo.

Razprava o poneverbah pri beograjski občini

Beograd, 24. junija. p. Pred okrožnim sodiščem se je pričel danes proces proti bivšemu blagajniku beograjske občinske

Naši kraji in ljudje

Visoko odlikovanje ge. Vere Šlajmerjeve

Mednarodni komite Rdečega križa je na IX. mednarodni konferenci 1. 1912 v Washingtonu ustanovil najvišje mednarodno odlikovanje za žene, ki se s posebno požrtvovalnostjo posvečajo vojnemu ranjenecem in bolnikom. To odlikovanje se naziva po najzaslužnejši samaritanke, ki jo pozna zgodovina, po Angležinji Florenci Nightingale, ki je v krmski vojni 1. 1853.

37 prostovoljnih bolničarkami organizirala vojnemu samaritanstvu in po katere prizadevanju je umrljivost vojnih bolnikov in ranjenecv takrat padla na najmanjšo mogočo mero. Za samaritanske službe med svetovno vojno je prvič mednarodni komite podelil to odlikovanje šele 1. 1920. in je doslej odlikovanih po vsem svetu šele 174 požrtvovalnih vojnih samaritanek in bolničark.

V naši državi, ki je bila tako zelo prizadeta za časa balkanske in svetovne vojne, je prešlo doslej le 7 požrtvovalnih žensk najvišje svetovno odlikovanje, in sicer Dela Ivančičeva (1920), Anka Djurovičeva (1923), Ljubica Lukovičeva (1925), Bosa Rankovičeva (1931), Sofija Igrošancova in Štefanija Papilolulosa (1933), Ruža Helihova (1935). Letos pa je mednarodni komite Rdečega križa podelil to odlikovanje ge. Veri Šlajmerjevi, vdovi po znamenitem kirurgu profesorju dr. Šlajmerju. V imenu mednarodnega komiteja Rdečega križa je izročil odlikovanje ge. Šlajmerjevi predsednik banovinskega odbora Rdečega križa v Ljubljani g. dr. Viljem Krejči v torek 22. t. m. v to svrhu se je napotil v družbi prvega podpredsednika g. dr. Fetiha Otona, drugega podpredsednika g. Hočevarja Maksa, blagajnika g. Meška Josipa in tajnika g. Skalarija Josipa k odlikovanju na njen prijazni dom v št. Vidu.

V primernem nagovoru je očrtal izredne zasluge, ki si jih je iztekla odlikovanka zlasti z nogo vojnih bolnikov in ranjenecv v času svetovne vojne in z uspešnim organizatornim delom pri Rdečem križu. Opisal je pomen visokega odlikovanja in požrtvovalno delovanje največje samaritanke Florencie Nightingale ter čestitki odlikovanki. Ga. Vera dr. Šlajmerjeva se je nato s toplimi besedami zahvalila za podeljeno odlikovanje in v znani svoji skromnosti izjavila, da je vršila le svojo človečansko dolžnost.

Čestitkam Rdečega križa se pridružuje gotovo vsakdo, ki mu je v spominu nesebično in nadvse požrtvovalno delovanje ge. Šlajmerjeve.

Potrebe tujskega prometa v Škofji Loki

Škofja Loka, 24. junija. V svoji brošuri, ki opozorilo Tujsko-prometno društvo v Škofji Loki svoje rojake na napake in pomanjkljivosti, ki zavirajo izdatnejši dotok tujcev v naše s prirodnimi lepotami obla gorjanskega mesta. S tujskim prometom se pri nas sorazmerno mnogo ukvarjamo, žal največ le z besedami, dočim je v resnici še vedno kopa vprašanj, ki jih široko zasnovani tujski promet neusmiljeno terjajo pred rešitvijo. Iz navodil TPD povzemamo nekaj zanimivih ugotovitev z željo, da bi padle lepe misli na plodna tla v korist Škofje Loke in njenega prebivalstva. Neodpušljiva napaka bi bila, ako ne bi poskusili odstraniti vsaj glavnih nedostatkov in ne bi hoteli izkoristiti naravnih lepote. Ako objektivno premostrimo življenje v Škofji Loki, moramo priznati, da smo zaostali za časom.

Kar je bilo dobro pred desetletji, ne ustreza modernim dobri. Patriarhalno življenje kliče po razgibanosti, mestu je treba priboriti boljše in uglednejši položaj.

Tujski promet je Škofji Loki v korist. V zadnjih treh letih je bilo registriranih gostov 421 z 7922 nočninami, kar pomeni za mesto letni dohodek okrog 100.000 din brez všteti ferialecev. Napaka, da je železniška postaja predaleč od mesta, bi se morala omiliti s tlakovanjem kolodvorske ceste, ki naj bi dobila vrhu tega električno razsvetljavo in pločnike za pešce. Mestu manjka vsaj en hotel s primernim številom tujskih sob, manjka zborovalna dvorana, manjka moderno urejena kavarna.

Ugovarjanje, da so še te gostilne prazne, ne drži. Tujcem je treba najprej nekaj nuditi, potem se šele lahko vabi. V urejenih razmerah bi prišlo k nam neprimerne večje število dobro stitiranih gostov, in to ne samo v poletnem marveč takisto v zimskem času. Škofji Loki dajmo svojstvo, ki ga je kot metropola Škofjeloškega okraja res vredna. Borba proti cestne-

mu prahu bodi najtemeljitejša. Ali vztrajno škropljenje ali tlakovanje. Tok časa je hitrejši, brutalnejši, del osebnih interesov mora preiti na skupnost, skrb za napredek mesta mora postati splošna in nesebična. Od blagostanja celote prehajajo koristi na posameznike.

TPD se zaveda, da je realizacija načrtov težavna, toda v skupnem naporu izvedljiva. Hišni posestniki in najemniki stanovanj se naprošajo, da so nasproti gostom vljudni, postrežljivi in prijazni. Čuvajte javne naprave! Vzdržujte čistočo in red v hišah, na dvoriščih, vrtovih! Po zunanosti hiše se sodi gospodar, po notranjosti gospodinja. Olepšajte zunanje lice bivališča s cveticami. Na vsako okno cvetice in zelenje! TPD bo tudi letos dalo nagrade po 150, 100 in 50 din za najlepša okna, okrašena s cvetjem.

Vrtovi naj bodo merilo naše kulture. Naposled: vsak hišni posestnik, vsak škofjeločan naj podpre stremeljenja društva s pristopom k TPD. Same lepe misli od početka do kraja, ki jih podpisemo z obema rokama!

Gorjanski tabor na Pokljuki V nedeljo bo postavljena nova spominska plošča

Gorje, 24. junija. »Ta skala, pritrjena na skalo, bo pričala poznim rodovom, da nam je bil kr. dvor naklonjen in nam je Nj. Vel. kralj Aleksander dovolil, da se galerije v Pokljuki luknji imenujejo po njegovem tretjem, na Bledu rojenem sinu Andreju: Galerije Nj. Vis. kraljeviča Andreja.« — S temi besedami je pred sedmimi leti otvoril takratni predsednik podružnice SPD v Gorjah g. Jakob Jan ml. galerije ob navzočnosti kraljevega odposlanca polkovnika g. Markulja.

Vsem ljubiteljem narave in naših planin je gotovo znana divna Poključka luknja z galerijami Nj. Vis. kraljeviča Andreja. Marmorna spominska plošča, katere je bila pritrjena na skalo in odkrita po kraljevem odposlancu, pa je bila v začetku letošnjega maja uničena. Naznan zločinec je šel vanjo 3-krat streljat in je uničil spominsko delo. Zločin je podružnica SPD prijavila oblastvom in je splošna želja, da zadene zločinca stroga kazen.

Da se zločinsko delo popravi in plošča obnovi, si je podružnica SPD Gorje dala nalogo, da nabavi in odkrije novo ploščo. Odkritje nove spominske plošče bo v nedeljo 27. junija, v primeru slabega vremena pa 29. junija. Ob tej priliki bo skupen izlet vseh gorjanskih društev pod imenom »Gorjanski tabor«. Skoro vsa društva v občini (16) so se odzvala vabilu in delegatje so na skupni seji določili sledeči spored slavnosti: odkritja nove spominske plošče in izleta.

Zbirališče izletnikov bo ob 5. jutraj pri farni cerkvi v Gorjah, nato skupen odhod v Poključko luknjo in na Galerije Nj. Vis. kraljeviča Andreja. Ob 1/2. pritrđijo jamarji novo spominsko ploščo ob Igranju gasilske godbe in ob nastopu pevcev. Ob 7. uri bo odhod po Grabnu, lepi in sečni pešpoti preko Pokljuke na Mrzli studenec, s kratkim postankom in zbirališčem zamudnikov ter onih, ki pridejo po drugih potih in gostov. Točno ob 9. bo skupen odhod na Zagorevlek, kjer bo ob 10. uri v kapeli sv. Antona sv. maša za vse udeležence izleta.

Po maši kratki nagovori vseh društevni predsednikov, nato daljši postanek, obed in planinski veselje v lepi, svobodni naravi. Nato bo skupen odhod preko Koprivnika v Bohinj in povratek s turističkim vlakom.

Gorjanci, društveniki, pa tudi vsi ostali izletniki in ljubitelji naše krasne Pokljuke dol ob bele Ljubljane, vsi v nedeljo na »Gorjanski tabor« na zeleno Poklukjo, katero obrobja bel sneg, kjer Vas že vabi planinski zvonček na pašnikih. Pokažimo meddruštveno vzajemnost, združimo se z naravo, saj prostorna, krasna vabljiva Poključka planota ima prostora za vse Gorenice. Vljudno Vas vabijo — gorjanska društva.

Črnomelj bo razvil sokolski prapor Lepi uspehi v okviru Petrove petletke

Črnomelj, 24. junija. Petrova petletka je močno poživila tudi sokolsko delo v Črnomlju. V vseh odsekih se je volja do dela dvignila, slabše in strahopetnike smo izločili, drugi smo odločno prišli za delo. Politični pretresljaji, posebno lanksi, so nekoliko zamajali tudi steblo našega društva, odlomili so nekaj vej in suhljadi, utrgali nekaj sadov, ki so bili piškavi. Društvo pa je ostalo neoslabljeno in procvita dalje v čast jugoslovenstvu.

Vredno je pripomniti, kar širši javnosti ni znano, da imamo s priklučitvijo belokranjskega sokolskega okrožja h karlovski župi v miniaturi idealno Aleksandrovo Jugoslavijo, kakor si jo je bil zamislil naš veliki mučenik. Imamo v tej župi uednjene Slovence, Srbe in Hrvate, ki ne poznajo Kolpe kot plemenske meje. Nova društvena uprava, ki je bila izvoljena na obnem zboru v januarju, je prinesla društvu novega razmah. Do danes je društvo izvršilo v okviru petletnega načrta že častno delo. Lepo število članov si je nabavilo kroje, katere smo doslej pri nastopih močno pogrešali. Ustanovili se je zasebni godbeni klub, ki je društvu pri raznih prireditvah vselej brezplačno na razpolago. Nadalje si je društvo v aprilu nabavilo napravo za zvočni kino, za kar gre priznanje narodno zavednim Črnomalcem in ostalim prijateljem Sokolstva, ki so to z mnogimi prispevki omogočili. Filmske predstave in vse ostale prireditve v našem domu so zelo dobro obiskane. Pripravljamo tudi material za omet našega doma, delo se bo pričelo takoj po javnem nastopu. Kot krono letošnjih prizadevanj naj omenimo, da je izgotovljen dolgo želeni krasni društveni prapor, za kar gre

spet priznanje naprednim Črnomalcem in ostalim belokranjskim rojakom, ki so k temu gmotno pripomogli. Vsekakor je pri nastopu našega prapora imela glavno zalogo sestra Zanka Miklavčeva, z njo pa pridne roke nekaterih sester, ki so ji marljivo pomagale. Prapor bo svečano razvit dne 4. julija ob priliki javnega nastopa. Kumovala bosta s. Marija Vrankovičeva in br. dr. Josip Malerik kot prvi starosta našega društva, ki je do današnjega dne ostal zvest Tyrševi misli. Za ta slavnostni dan so v Črnomlju živahne priprave, da bo sokolska manifestacija v središču Bele Krajine veličastno uspeša. Vabimo vse brate, sestre in prijatelje Sokolstva, da nas ta dan posejijo in nam dajo novih pobud za nadaljno sokolsko delo.

Sokol v Štrigovi si je kupil dom

Štrigova, 24. junija. Marijiva mlada sokolska postojanka v Štrigovi pod krepkim vodstvom prvega starost in ustanovitelja znanega nacionalnega delavca župana g. Tomislava Kovčiča, je napravila velik korak v svojem sokolskem delu: kupila je lepo stavbo, ki bo preurejena v sokolski dom. Stavba je bila last g. Šare in stoji v bližini cerkve, zaradi česar je bilo za njo mnogo refleksantov. Dolga je 19 m in 9 široka, v dobrem stanju in se ji po mnenju strokovnjakov lahko dozdajajo še nadstropja. Poleg stavbe je lep vrt, ki se bo uredil v lepo, dovolj veliko telovadišče.

Vest, da ima društvo svoj dom, je bila sprejeta z velikim veseljem. Naš Sokol se bo lahko odslej neovirano gibal po lastni strehi. Z nakupom doma je Sokol v Štrigovi dobil svoj dom.

govoril svojo največjo nalogo, ki jo je imel v programu Petrove petletke. Sokolski dom bo trdna osnova sokolske ideje in izhodišče vsega nacionalnega delovanja v Štrigovi. Na tem lepem uspehu iskreno čestitamo Sokolu in njegovemu vodstvu.

Cerkev in politika

Pred dnevi smo že zabeležili, na kako čuden način vabijo glasila katoliške akcije na »tabor slovenskih fantov in mož v Celju«, ki bo 29. t. m. Prireditve ima ali naj bi vsaj imela izrazito cerkven značaj, saj je njeno pokroviteljstvo prevzel nadškof dr. Jeglič in ji bo prisostvoval tudi mariborski škof dr. Tomažič. Vse priprave za udeležbo vodijo po župnijskih duhovnikih. Glavna točka sporeda je maša na prostem, ki jo bo s pridigo opravil škof dr. Tomažič. Takoj po cerkvenem opravilu pa bo na istem mestu »zborovanje fantov in mož«.

Ta cerkveni »tabor« je obenem zlet fantovskih odsekov prosvetnih društev, ki bodo imeli tudi javen telovadni nastop, prejšnji večer pa v mestnem gledališču telovadno akademijo. S tem cerkvenim taborom je dalje združeno tekmovalstvo zveze fantovskih odsekov v telovadbi: lahki atletiki in odbojki.

Tako se v vsem programu prireditve prepletajo verske in cerkvene točke s točkami, ki jim mora vsak nepristranski motritelc pripisati političen značaj. Ne da se lo-

Sokolski val je zajel tudi Notranjsko Pri Grahovem se je začelo, povsod drugod se nadaljuje

Cerknica, 23. junija. Prepričujočim zgledom sokolske volje neomahljivo vztrajnosti in ljubezni do ideje narodnega in državnega edinstva, ki jih je pokazalo zadnje tedne celokupno jugoslovensko Sokolstvo, je z elementarno silo sledila tudi obmejna Notranjska. Novo življenje, nova borbenost sta se naselila v naša društva, vso nacionalno in napredno občinstvo pa z navdušenjem pozdravlja to gibanje in daje duška svojemu zadovoljstvu in veselju povsod, kjer Sokol javno nastopa. Letni nastopi, ki so se druga leta vršili v okrilju domačega društva, se zaradi tega avtomatično spreminjajo v impozantne manifestacijske slavnosti ob udeležbi vseh sokolskih društev notranjskega okrožja.

Prva je začela letos naša najmanjša in najmlajša edinicca, Sokolska četa Grahovo. Dne 13. t. m. je novozgrajeni sokolski dom komaj vzpel pod svoje okrilje vse goste, ki so hoteli videti življenje in delo te izrazito kmečke sokolske čete. Domači oddelki, pomnoženi s telovadci iz Cerknice, Starega trga, Raketa in Unca, so po impozantnem pozdravu državni zastavi brezhibno izvedli vse vaje.

Dne 20. t. m. sta bili kar dve sokolski manifestaciji. Vsa zapadni del logaškega sreza je bil zbran pri letnem nastopu Sokola v Gornjem Logatcu, prišlo je pa tudi mnogo prijateljev Sokolstva z Vrhnike, Borovnice in celo iz Ljubljane. Obirno letno telovadišče so napolnili v strumnem nastopu telovadni odredi. Ob zvokih državne himne je starosta br. župan Puppis potegnil

Sokoli iz Ribniške doline v Sodražici Zanimivo protisokolsko udejstvovanje z elektriko

Sodražica, 22. junija. V nedeljo je bil v Sodražici zlet dolenjskega sokolskega okrožja. Za ta prvi letošnji nastop je vladalo veliko zanimanje, posebno, ker je bil obvezni nastop za vse edinicce okrožja. Zaradi neprestanega deževja smo bili že v skrbih glede priprav. Še v nedeljo jutraj je deževalo; po številu je sodelovalo le osem edinic, nekatere edinic pa so neupravičeno izostale. Sodelovale so edinicce: Sodražica, Ribnica, Kočevje, Velike Lašče, Dolenja vas, Mozelj, Loški potok in Velike Poljane.

Nasprotniki sokolske misli so že nekaj dni prej razširjali razne govorice, da bi odvrgli članstvo od sodelovanja, posebno pri povorki. Posebno v zadnjem času se je telovadnica napolnila z novim članstvom. V ranih jutranjih urah na dan zleta so tržani razbesili državne trobojke, bilo je le par razjem. Trg je dobil svečano lice. Dopolodne so bile skupne skušnje za proste vaje, popoldne ob 15. je pa bila lepa povorka, burno pozdravljena od številnega občinstva. Povorko je otvorilo 7 članov jezdnega odseka, katerim je sledila godba ribniškega Sokola, nato pa so s prapori društva Sodražica, Ribnica, Kočevje in Velike Lašče na čelu korakali strumno ostali oddelki. Sodelovalo je 95 članov v krojih, 62 v civilu, 26 članice, 36 moškega naraščaja, 24 ženskega naraščaja ter 120 moške in ženske dece. Telovadni nastop je neprica-

čiti, kaj se neha cerkvena in kje se začne politična slovesnost. Kljub temu pa bodo one nacionalne Slovence, ki ne bodo hoteli izvesti zastav, označili za demonstrante proti cerkvi in obema škofoma. Kam pač bo taka taktika vodila?

PREPEPAČ

Oče: »Zakaj se pa v šoli zmerom prepepaš? Danes se je učitelj spet pritožil. Kdaj pa misliš nehati?«

Sin: »Pojutritnjem.«

Oče: »Zakaj šele pojutritnjem?«

Sin: »Ker mislim jutri se enega premiliti.«

Dr. Oskar Reya:

Klimatični pregled pretekle pomladi

Ljubljana, 24. junija. V ponedeljek 21. junija se je v astronomskem smislu končala pomlad in pričelo poletje. V meteorološkem pogledu pa smatrajo za pomlad meseca marec, april in maj, med tem ko prištevamo ves junij še poletju.

Srednja pomladna temperatura zraka znaša v Ljubljani 9,1°. Letos pa je znašala 10,2°. Vidimo tedaj, da je bila pomlad toplejša kakor navadno, kar gre na račun zlasti toplejšega maja. Normalno znašajo srednje temp. v marcu 4,1°, v apr. 9,4°, v maju 13,9°. Letos pa so znašale za posamezne pomladanske mesece 6,4°, 8,2° in 15,9°. Marec in april sta bila hladnejša, maj toplejši. V marcu je bila temperatura najvišje dosežena 19,4°, najnižja —1,2°, in sicer dne 26., v aprilu najvišja 18,6°, najnižja —0,6° in sicer dne 23. Tega dne je bila zadnjič po odhodu zime temperatura zabeležena pod ničlo. Normalno se temperature pod ničlo poslovsje že 8. aprila. Najvišja temperatura v maju je bila 27,0°, najnižja 4,0°. Karakteristično je letos za maj, da so izostali ledeni mrozi. V kritičnih dneh to je 12. (Pankracij), 13. (Servacij), in 14. (Bonifacij) so znašale najnižje temperature 7,4°, 9,8°, 10,2°, torej vsotko nad ničlo. Zato tudi letos mladi poganjki niso utrpeli nikake škoda zaradi snega. V maju smo imeli celo sedem pravih toplih dni, to je, če najvišja dnevna temperatura prekoraka 25°. Vročega dne, ko je temperatura nad 30°, ni bilo nobenega.

Letošnja pomlad je bila zelo bogata na padavinah. Normalno pade v Ljubljani 330

mm dežja v vseh treh pomladnih mesecih. Letos pa je padlo nič manj ko 580 mm. Predvsem gre to na račun meseca marca, v katerem je padlo 315 mm nasproti normalnim 102 mm. V aprilu znašata obe številki 184 mm napram 109 mm, v maju 81 mm napram 120 mm. Samo v maju so bile padavine pod normalno vsoto.

Najvišje dnevne vsote padavin, ki smo jih zabeležili v marcu, gredo še na račun snega, ki je padel ob velikonočnih dneh. Najvišja dnevna vsota 55 mm je padla v obliki snega dne 28. marca. V aprilu je najvišja dnevna vsota bila dne 15., ko je padlo 42 mm, v maju pa znaša najvišja padavina samo 26 mm in sicer dne 23.

Vzporedno z višino padavin gre tudi število padavinskih dni. V marcu je bilo kar 25 padavinskih dni, v aprilu 19, v maju 12. Pomladni pričnejo tudi že takozvane poletne popoldanske nevihte. V letošnji pomladi je prvič zagrnelo 8. marca ob 10. uri zvečer in sicer ob zelo močnem zalivu. Prva popoldanska nevihta je zagrnela 12. marca med 16.10 in 16.25 uro. Nevihte s točo v marcu ni bilo še nobene. Le dne 15. je padlo ob 23. zvečer nekaj sodre in to ob nevihti, ki je bila navezana na prehod takozvane mrzle fronte. Dasiravno je bil april še precej deževen, vendar neviht z gromom je bilo samo 4. Ker je bil letos maj razmeroma reven na padavinah, tudi ni imel izrazitih neviht. Bil jih je samo 4, od katerih je ena, dne 22., prinesla točo.

Podoben potek kakor padavine ima tudi oblačnost. V marcu je bilo popolnoma oblačnih dni kar 28, popolnoma jasnih no-

benega. Tudi april ni imel nobenega popolnoma jasnega dne, popolnoma oblačnih pa 15. Maj je imel sicer samo 7 oblačnih dni, toda tudi izrazito jasnega samo enega. Ostali dnevi v maju so bili poloblačni.

Zanimiv je tudi potek meglenih dni v letošnji pomladi. Pomladi je v Ljubljani najmanj megle. V vsem letu ima najmanj megle april, povprečno samo 3 dnevi so megleni. V marcu jih je 5, v maju 4. Marc in maj sta bila letos glede megle nekak normalna. Prvi je imel 4 meglene dni, drugi 3. Abnormalno pa se je ponašal april, ki je imel letos kar 13 meglenih dni. Aprilske megle so bile predvsem v zvezi z deževnimi dnevi.

Ljubljana slovi v pogledu vetrov kot mirno mesto. Vendar pa je bilo v marcu 5 dni z močnimi jugozahodnimi vetrovi s hitrostjo nad 40 km na uro. April in maj sta imela samo po en tak dan.

V juniju smo do pravega začetka poletja dne 21. junija doživljali razmeroma visoke temperature. Toplih dni z najvišjo dnevno temperaturo nad 25° je bilo od 21. dni kar 11. 6. junija je temperatura dosegla celo 30,5°. Temperatura nad 30° je bila zabeležena še trikrat. Tudi jutranje najnižje temperature niso padle več kot pod 12°. Zelo živahno je bilo delovanje neviht, ki smo jih doživeli nič manj kot 10 in to pogostokrat s točo, ki je zunaj na deželi povzročila veliko škodo. Do 21. je padlo že 215 mm dežja. Že do sedaj je prekorachena normalna vsega meseca, ki znaša 152 mm. Dnevne vsote so zelo velike. 8. junija jutraj smo namerili 64 mm v teku 24 ur, dvakrat pa nad 40 mm dnevno. Vseh padavinskih dni je bilo 15.

Vzporedno s slabim in lepim vremenom koleba tudi barometer. Njegovo normalno stanje se vrtil v Ljubljani krog 735 mm.

V marcu je njegovo povprečno stanje znašalo 729 mm, v aprilu 731 mm in v maju 736 mm. Barometer je tedaj bil samo v maju za malenkost (1 mm) nad normalo. Globoko pod normalo je bil v marcu. Njegovo najnižje stanje je bilo 10. marca, ko je kazal 717 mm, tedaj 18 mm pod povprečnim stanjem. Njegovo najvišje stanje smo zabeležili tudi še v marcu. 29. marca je proti večeru kazal 745 mm, to je 10 mm nad normalo. V splošnem je bilo stanje značajno pritiska skoraj ves marec pod 735 mm. Le v šestih dneh to je 16., 17., 18. ter 29., 30. in 31. je bil na 735 mm. Posledica nizkega stanja barometra v marcu so bile obilne padavine. Vso prvo polovico marca so se nad vso Srednjo Evropo nizale depresije za depresijo z deževnim vremenom. 16. in 17. je preplaval Južno Evropo severozahodni visoki zračni pritisk ali anticiklon, ki je za dva dni zjamsil nebo. Toda že 18. se je zopet umaknil v svojo afriško puščavo, nad Evropo pa so ponovno zavladale depresije z zapadno, 28. marca so temu režimu naredile konec mrzle zračne mase, ki so vdrle v Evropo s polarnega Grönlanda. Zjamsilo se je predvsem nad severozapadno Evropo. Sredozemno morje pa je bilo še vedno pod oblastjo depresije, ki je pošiljala k nam jugozahodne vlažne vetrove. Severni vetrovi so te tužne vlažne mase izpodirili in gnali kvišku, tako da se je v njih vodna para zgostila, izločila in padla skozil severne mrzle zračne mase kot sneg na tla. Zaradi tega smo 29. marca, to je na velikonočni ponedeljek, zabeležili kot najnižjo temperaturo zraka točno 0,0°.

Tudi v aprilu ni bilo izrazitih lepih dni s visokim zračnim pritiskom. Barometer se je dvignil nad normalo 6., 7., 8 in 9. Zlajst 7. bi moral biti lep dan, kar se je

ruski anticiklon preko naših krajev zdržal z afriškimi. Ravno tega dne pa je popoldne ob 2.10 grmelo, toda brez dežja, in to pod vplivom zahodnih vetrov, ki jih je pošiljala globoka depresija z Atlantika. Ta je prevladovala vse do 20. Tega dne je prekinil serijo atlantskih depresij afriški anticiklon, ki je zjamsil nebo nad Južno Evropo do 23. Nato se je umaknil, pa je 28. zopet preplaval vso Evropo in prinesel definitivno konec večnemu pomladnemu deževju.

V vsem maju je bil pritisk kar 23 dni nad normalo in tudi njegovo najnižje stanje je doseglo samo 732 mm. V splošnem je prevladoval afriški anticiklon z lepim vremenom. Resno je bil z depresijami prekinjen samo parkrat in sicer 3., 4. in 5. dalje 13. in 22. 27. maja smo sicer imeli poletno nevihto, ki pa se je zgodila ob visokem pritisku, samo zaradi močnega sončnega pripekanka. V ostalem pa je afriški visoki pritisk absolutno gospodaril.

V juniju njegova nadvlada ni bila več tako neomajna. Že od 2. do 4. je severozahodna depresija nad Atlantikom poslala v naše kraje zapadne morske vetrove, ki so prinesli dež. Isto se je zgodilo tudi 7., ko je padlo kar 65 mm dežja. Depresija sama ni preplavila Evrope, temveč je pošiljala samo svoje vlažne morske zračne tokove, ki so se nad kontinentom segreli, se dvignili v višave ter povzročili nevihte s točami. Podobno se je ponavljalo ves nadaljnji junij, zlasti 15. in 16.

Bilanca letošnje pomladi je torej zelo deževen marec in april. Maj je bil toplej, tako da nismo imeli nikakih pozeh. Kmetje so sicer z veseljem pričakovali obilnega sadja in uspešnega obrojenja svojih njiv, toda junjske toče so marsikateremu uničile veselje in nado.

Iz Celja

e — Stevilni sokolski nastopi. Zupnega zmeta, ki bo 27. t. m. v Mariboru, se bo udeležilo tudi članstvo iz celjske sokolske župe v krogih. Članstvu in prijateljem sokolstva pripravljamo, da se udeležijo tega zmeta. Prijave sprejema učeniški Sokolski klub društva v Celju danes ob 18. do 20. in jutri ob 15. dalje v društveni posvetilnici. Odhod bo skupen z vlakom v nedeljo zjutraj ob 7.36. Člani jezdnega oddelka so se posebej vabljali, da se udeležijo zmeta; udeležbo naj javijo mariborski sokolski župi, da pripravi oskrbo za konje itd. Jutri ob 20.30 bo priredilo Sokolsko društvo štor — Taborje prvi telovadni večer na prostoru pred Sokolskim domom v Starih Sokolskih nastop v Laškem bo v nedeljo 27. t. m. ob 16. Celjani so vabljani, da se udeležijo slavlja aglinega Sokola v Laškem v čim večjem številu. Sokolski kolektorski zbor ob 14. v mestni telovadnici, nato skupen odhod v Laško. V nedeljo 27. t. m. bo v Krakovem okrožni sokolski nastop za spodnjeposavsko (sevnjsko) okrožje. Udeležijo se tega nastopa Sokolsko društvo v Artičah pri Brezicah je po številu in delu med najagilnejšimi v spodnjeposavskem okrožju. V nedeljo 27. t. m. bo priredilo v Artičah nastop, ki ga bodo obiskala vsa sosednja društva. To agilno društvo potrebuje moralne podpore vseh, ki jim je na srcu napredek sokolstva. Molnik tudi vabi na svoj sokolski praznik v nedeljo 27. t. m. Malo, toda agilno sokolsko društvo živi v slabih prikladih, zato ga moramo podpreti, da dobi novih sil za bodoče delo.

e — Praznovanje Vidovega dne. Mestno poglavarstvo odreja na osnovi nove navedbe o odpiranju in zapiranju trgovin, da v obdobju obratovanja v dravski banovini, da mora na Vidov dan v ponedeljek 28. t. m. od 7.30 do 9.30 počivati delo v trgovinskih in obrtnih obratovnicah v mestu Celju. Od 9.30 do 12.30 in od 14. do 19. bodo obratovnice odprte.

e — Mestni svet bo imel danes ob 18. redno sejo.

e — Nora Dobac bo izšla zaradi preoblike dela v tiskarni namesto danes šele jutri, v soboto, opoldne.

e — Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.30 večkrat »Maturac« Simon Simono in tednik.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »NEZNANKA«.

Iz Maribora

Jubilej enega naših najstarejših obrtniških združenj. V nedeljo ob 13. bo v prostorih Zdrženja in na vrtu g. Jožka Šabedra na Teznem jubilejni zbor ob priliki 50-letnice skupnega združenja obrtnikov za okolico Maribor—Tezno. Razen običajnih poročil funkcionarjev in na dnevnem redu slavnostnega zborovanja tudi poročilo o zgodovini združenja. Jubileja se udeležijo številni gostje iz drugih krajev banovine, tako da obeta biti prav lepa minifetacija za obrtniške interese.

a — Sokolske slovesnosti v Mariboru. V nedeljo 27. t. m. se bo pomikal sokolski spoved takole: ob pol 11. odhod z letnega telovadišča Sokola Maribor matice skozi Strossmayerjev dvorec po Koroški cesti preko Glavnega trga skozi Gosposko ulico, po Slovenski ulici in Aleksandrovi cesti, preko Sodne in Tattenbachovo ulice pred Narodni dom, kjer bo takoj nato slavnostna predaja spominskega traka Nj. Vel. kralja Petra II. — Zletni odbor mariborske sokolske župe sporoča občinstvu, da bo na dan 27. t. m., v soglasju in z odobrenjem mestne občine mariborske in mestne policije zaprta zvezna ulica med Koroško cesto in Semostansko ulico in to od 7. zjutraj do 19. ure. Hišni posestniki so naprošeni, da blagovolijo v soboto 26. t. m. in v nedeljo 27. t. m. razobesiti državne zastave v počastitev Nj. Vel. kralja Petra II. Ravno tako so naprošeni gg. trgovci, da blagovolijo okrasiti svoja izložbena okna s sliko Nj. Vel. kralja Petra II. in z državnimi trobojnicami. — Slavnostna akademija sokolske župe Maribor ob priliki župnega zmeta, ki bo v soboto 26. t. m. ob 20. v unionški dvorani, bo prava revija najboljših telovadnih točk ter telovadcev. Unioniska dvorana bo v to svrhu posebno prirejena tako, da bodo prišle posamezne telovadne točke do pravega izraza. Sodeluje vojaška godba.

a — Rekruti dijaki, absolventi srednjih šol s položenim zrelostnim izpitom, ki želijo še v tekočem letu odslužiti dijaški rok, naj vložijo zadevne prošnje neposredno pristojnemu vojnemu okrožju, najdalje do 1. avgusta t. l. Prošnje, kolektivno in din 10, je priložiti dokaz o končnem študiju. Poznejše prijave se ne bodo upštevale.

a — Mestno poglavarstvo opozarja lastnike še nepregledane živine (konj, volov) in vprežnih vozil v mestu Mariboru, da bo pregled in popis 26. julija t. l. na sejmishu s pričetkom ob 7. zjutraj. Opozarjajo se posebej vsi lastniki, da je z zakonom zabranjena 30 dni pred popisom t. j. od 26. t. m. do 26. julija) vsako odtujanje, prodaja ali menjava konj in vozil.

a — Na vseh mariborskih narodnih šolah bo v sredo 30. t. m. ob 8. do 11. vpisovanje za vse razrede. Novinci naj pridejo v spremstvu odraslih, ki naj zanje predložijo domovnice, kratke liste in potrdila o cepljenju proti kozam.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — Priznal je požig očetove hiše, 26letni posestnikov sin Franc Pačnik se je zglašil pri občinskem uradu v Smartnem ter prosil, da se stavi v zapisnik, da je 20. avgusta 1932 na pobudo svojega očeta 60-letnega Pongraca Pačnika zažgal hišo v Završah št. 19, da bi oče lahko dobil zavarovalno v znesku 25.000 dinarjev. Sin in oče se nahajata v sodnih zaporih.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — Priznal je požig očetove hiše, 26letni posestnikov sin Franc Pačnik se je zglašil pri občinskem uradu v Smartnem ter prosil, da se stavi v zapisnik, da je 20. avgusta 1932 na pobudo svojega očeta 60-letnega Pongraca Pačnika zažgal hišo v Završah št. 19, da bi oče lahko dobil zavarovalno v znesku 25.000 dinarjev. Sin in oče se nahajata v sodnih zaporih.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

a — 260 gojencev bo sprejetih v vojno akademijo. Zadevni natečaj je že razpisan in so pogoj za sprejem razvidni pri mestnem vojaškem uradu med uradnimi urami.

Gospodarstvo

Konferenca borz v Ljubljani

V sredo in četrtek je imela delegacija jugoslovanskih borz v Ljubljani svoje poudarjeno zasedanje. Zastopane so bile vse borze v Jugoslaviji. Beograjsko borzo sta zastopala član uprave Voja Petković in glavni tajnik Milorad Zebić, Zagrebško borzo je zastopal upravnik dr. Miroslav Matica, novosadsko borzo pravni svetnik dr. Aleksander Tabaković, skopeljsko borzo tajnik Vlada Milišavljević, sornborsko borzo glavni tajnik dr. Paja Protić, za ljubljansko borzo pa so se konference udeležili poleg predsednika dr. Ivana Slokarja še člana uprave Ferdo Niklsbacher in Fran Heinrich, borzni tajnik Jože Kovac, pravni tajnik nadsvetnik Jakob Antlova in kot referent za mlinsko industrijo tajnik zveze mlinov v dravski banovini Zdenko Knez.

Na tem zasedanju je delegacija razpravljala predvsem o izgledih za letošnje žetve žita. Po zaslišanju referatov, ki so jih predložili delegati za svoja borzna področja, smatra delegacija borz, da bo glede na stanje posevov letošnja žitna letina srednje je dobra. Delegacija borz smatra, da je treba poleg kontingentov za izvoz pšenice omogočiti tudi izvoz določenih količin moka, da bi domači mlinci, ki je investiran znaten kapital, našli zaposlenje. Mlini bi prevzeli del letošnje pšenice in bi jo izvozili v obliki moka, kar bi ugodno vplivalo na cene pšenice in sploh na narodno gospodarstvo.

Glede uvedbe terminkskih poslov na naših produktih borz smatra delegacija, da to vprašanje še ne more biti rešeno in

je treba še proučiti pogoje za uvedbo pravega terminknega poslovanja. V načelu je delegacija odobrila uzmance za trgovino s sladkorno peso in bodo posamezne borze še podrobno proučile predloženi načrt ter poskrbele za uveljavljanje teh uzmancev. Prav tako je delegacija odobrila predlog glede dopolnitve posebnih uzmancev za koruzo (glede določb o mixed koruzi, o toleranci vlage in o bonifikaciji, ki se naj s tem v zvezi priznava). Delegacija se je nadalje pečala z drugimi važnimi vprašanji, ki so v zvezi z izenačenjem božnih uzmancev in s pospeševanjem prometa na borzah. Bavila se je z vprašanjem obračunavanja paritetnih razlik, ureditve vagonov za žito, stroškov za rinfuzo ureditve, povečanja števila tehnic na nakladalnih postajah, ustanovitve posebnega borznega tedenskega dne in končno s seštavo in dopolnitvijo posebnih uzmancev za sveže sadje, ki zavzema vedno večjo vlogo v našem izvozu.

Glede normalizacije trgovine poudarja delegacija, da je treba pri bližnji ureditvi žitnega režima stremeti za tem, da se omogoči privatni iniciativi večji razmah in da se zajamči večje sodelovanje trgovcev s Prizadom. Glede na zboljšanje mednarodnih trgovinskih razmer in popuščanje trgovinskih omejitev naj se postopno vrne trgovcem in privatni iniciativi ustrezajoča vloga v zunanji trgovini, da se na ta način zopet normalizira trgovinski promet, kar je odločilne važnosti, če hočemo popraviti sedanje stanje, v katero je zapadla mednarodna trgovina.

Proslava desetletnice devizne borze v Ljubljani

Ljubljanska borza je včeraj praznovala 10 letnico, odkar posluje tudi z devizami in valutami. Ta jubilej je borza proslavila skupaj z delegati ostalih borz v Jugoslaviji na banketu, ki je bil v srebrni dvorani hotela Union. Pomen tega jubileja je v svojem govoru označil predsednik ljubljanske borze generalni direktor dr. Slokar, ki je tudi pozdravljal predstavnike beograjske, zagrebške, novosadske, skopeljske in sornborske borze, kakor tudi predsednika zbornice za TOI g. Ivana Jelacina, predsednika Zveze industrijcev g. Avgusta Praprotnika, zastopnika združenja trgovcev g. Antona Verbiča, zastopnika Društva bančnih zavodov g. Riharda Švingerja, predprijatelja Trgovskega društva »Merkur« g. Albina Smrkolja, zastopnika zveze mlinov g. Zdenka Kneza, ter ostale funkcionarje ljubljanske borze.

Ljubljanska borza je obstojala že pred letom 1927, toda v okrnjeni obliki. Njen ustavni občni zbor je bil 6. avgusta 1923, poslovanje pa je začela leta 1924. Njen ustanovitelj in prvi predsednik je bil pokojnik veleindustriec g. Dragotin Hribar. Takrat je imela borza le koncesijo za trgovino z blagom in efekti, to je za panoge, katerih promet je precej omejen. Zaradi tega so bili razumljivi napori funkcionarjev, da bi se borza izpopolnila in da bi dobila dovoljenje za trgovanje z devizami in valutami. Po dolgem boju, ki ga je postrvaloval vodil takratni borzni predsednik g. Ivan Jelacina, je leta 1927, končno uspelo izposlovati to koncesijo, in je tako Slovenija dobila svojo popolno borzo. Dne 25. junija 1927. je bil slavnostni sestanek na borzi in je od tedaj naprej se je začelo razvijati devizno poslovanje.

Z uvedbo deviznega poslovanja se je naglo dvignil promet na ljubljanski borzi. Medtem ko je znašal ta promet leta 1924., 1925. in 1926. le 8, 21 oziroma 34 milijonov, je v letu 1927., ko je pol leta že poslovala devizna borza, dosegel 418 milijonov, naslednje leto 987 milijonov, leta 1929. pa 1004 milijone din. Z nastopom gospodarske krize in z uvedbo deviznih omejitev pa se je devizni promet zopet skrčil. Leta 1933. je padel na 127 milijonov, in je tudi lani dosegel šele 240 milijonov, t. j. na 1/4 največjega prometa v zadnjih letih pred krizo.

Poseben pomen pa je dobila ljubljanska borza tudi z ustanovitvijo borznega razsodišča, ki se ga trgovina in industrija zelo rada poslužuje, kar priča okolnost, da je to razsodišče obravnavalo leta 1935. 1722 tožb, lani pa 1386 tožb.

Vse te številke dokazujejo, kako je bila ljubljanska potrebna popolna borza in prav zato gre posebej zahvala vsem doseganim uspehom za smoteno vodstvo ter uradništvu in ostalim sodelavcem za vestno izpolnjevanje dolžnosti. Od vseh popolnih borz v Jugoslaviji pa je ljubljanska edina, ki še ne more praznovati svoje 10 letnice v lastnem domu. Ko se spominjamo 10 letnega plodonosnega dela te naše institucije, moramo z zadoščenjem ugotoviti, da je prebrodila svoja detnška leta. Z zvezi s pojavljanjem se novo dobo gospodarstva poleta lahko pričakujemo večje oživiljenje borznega prometa. Na trdnih temeljih, ki že stoje, bomo v bodoče zgradili borzo v močno organizacijo, ki bo v ponos vsemu našem gospodarstvu.

Izvoz rud in kovin

Med vsemi izvoznimi predmeti je letos izvoz rud v največji meri narasel. Sedaj so nam na razpolago podatki za prvih pet mesecev letošnjega leta, ki nam kažejo, da je samo v teh petih mesecih znašal izvoz rud in kovin 421 milijonov Din nasproti 210 milijonov v istem času lanskega leta.

To povečanje izvoza prihaja predvsem od naraslega izvoza rud, kajti v prvih petih mesecih letošnjega leta se je izvoz rud nasproti lanskemu letu več nego povečal: dosegel je v teh petih mesecih vrednost 233,5 milijona Din nasproti 53,8 milijona Din v istem razdobju lanskega leta. Naš izvoz rud in izkopov se je zadnja leta gibal takole:

	83,6 milj. Din
1932.	100,6
1933.	123,2
1934.	140,2
1935.	203,8
1936.	233,5

Izvoz rud je torej letos že v petih mesecih prekoračil vrednost izvoza v vsem preteklem letu. V znatni meri se je letos poleg svinčene cinkove in kromove rude, baksa in pirita povečal izvoz železne rude. Leta 1933. je naš izvoz železne rude padel na minimalno količino 24.000 ton. Dve leti kasneje se je zopet povečal na 180.000 ton, lani se je dvignil na 313.000 ton letos pa je v petih mesecih dosegel že 215.000 ton v vrednosti 37,6 milijona Din. Zaradi višje cene smo letos že v petih mesecih preko-

našli lansko celotno vrednost izvoza železne rude. Za izvozeno tono železne rude smo letos dobili 178 Din nasproti 118 Din v lanskem letu. Kakor znano pa je doslej vsa ta višja cena šla v korist zakupnikom in ne državi kot lastnici železnih rudnikov. Računati je, da bo do konca letošnjega leta izvoz železne rude dosegel pol milijona ton. Od letošnjega izvoza železne rude v prvih petih mesecih je šlo 52% v Madžarsko, 32,5% v Češkoslovaško in 12,5% v Rumunijo, malenkostne količine pa v Anglijo in Avstrijo.

Izvoz surovega bakra se je po vrednosti v petih mesecih dvignil na 187,4 milijona Din nasproti 146,6 milijona Din v istem razdobju lanskega leta. Od letošnjega izvoza bakra je šlo 44% v Nemčijo, 31% v Belgijo, 19% v Zedinjene države in 6% v Madžarsko.

„Davčne oprostitve in davčne olajšave“

Pod gornjim naslovom je izšlo v založbi J. Blažnika naš, zanimiv odelo privatnega docenta finančne vede na ljubljanski univerzi dr. Vladimirja Murka. Knjiga obravnava na 300 straneh velikega formata v splošnem teoretičnem delu kaj so davčne oprostitve in davčne olajšave, kakšne so posamezne vrste davčnih olajšav ter po ključnih oprostitve, zakaj daje država davčne olajšave, subvencije in ugodnosti, kako izvaja gospodarsko politiko z davčnimi ugodnostmi ter opisuje trgovsko in stanovanjsko politiko kot vir davčnih ugodnosti. V svojem drugem praktičnem delu pa navaja pisec v pregledni obliki vse določbe glede davčnih oprostitvev in olajšav v Jugoslaviji s potrebnimi besedilnimi zakonov in pravilnikov ter z vzorci prošnji. V dodatku navaja spremembe predpisov o poslednjih davkih v finančnem zakonu za leto 1937/38, s pregledom mednarodnih pogodb, ki se tičejo davkov. Ta knjiga predstavlja važno izpopolnitev naše strokovne literature. Ni samo važno znanstveno delo temveč tudi praktični kazipot vsem onim, ki se zanimajo za davčne olajšave. Služila bo ne samo onim, ki se hočejo teoretično poučiti o teh vprašanjih, temveč tudi praktičnim odvetnikom in notarjem, sodnikom, denarnim zavodom občinskimi pisarnam, finančnim uradnikom in davčnim oblastvom, trgovcem in podjetnikom, strokovnim organizacijam, hišnim posestnikom ter strokovnim šolam in študentom prava, kakor tudi vsem, ki se peajo z aktualnimi finančnimi in gospodarskimi vprašanji. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah.

Gospodarske vesti

— Privilegirana agrarna banka bo izterjala neplačane anuitete preko davčnih uprav. Poročali smo že, da pripravila Privilegirana agrarna banka sezname onih kmetičkih dolžnikov, ki še niso plačali anuitete, da te sezname pošlje davčnim upravam zaradi prisilnega izterjanja. V tej zvezi je ponovno pozvala vse denarne zavode, da ji sporoče, kolikor tega še niso storili, če je kak dolžnik pri njih plačal anuiteto. Popisi dolžnikov bodo v kratkem poslani davčnim upravam, da anuiteto izterjajo v smislu uredbe. Do srede maja so kmetički dolžniki, kakor smo že poročali, plačali za prvo anuiteto 54,4 milijona Din, do 12. junija pa je ta vsota narasla le na 60 milijonov, medtem ko znaša vsa anuiteta 220 milijonov in je torej dolej plačanih komaj 27% vate, ki jo morajo kmetje vplačati.

— Pavalno plačevanje trošarine na vino in žganje v dunavski banovini. Ban dunavske banovine je te dni podpisal pravilnik, s katerim se 1. julija uvaža pavšalno plačevanje trošarine na vino in žganje v smislu pooblašila iz § 23 finančnega zakona za tekoče leto. Pravilnik predpisuje dve možnosti za plačilo pavšala, in sicer po številu prebivalcev v posameznih krajih, ali po skali, po kateri se plačuje točilna taksa.

— Nova navodila za poslovanje s Pošto hranilnico. Finančni minister je predpisal nova navodila za poslovanje s Pošto hranilnico, ki bodo v kratkem objavljena v »Službenih novinah«. V teh navodilih so spremenjene nekatere določbe glede čekov brez kritja.

— Zasedanje davčnega odbora. Davčna uprava v Ljubljani razglašala: Prod trošarinskih davčnih odborov se bodo obravnavali predlogi davčne uprave za sledeče pridobitne stroke: dne 8. julija, ob 8. uri: trafike, krznari, modistije, obrtna podjetja, urarji, zlatarji, pasarji, optiki, fototrovinje, časopisni-revije trgovine z alkoholnimi pijačami, solavčarji, trg. z lesom, starinarji razna podjetja (narodno zdravje); dne 9. julija, ob 8. uri: lekarnice; dne 9. julija ob 9. uri: stavbeniki, trgovine s stroji in vozili, trgovine s steklom porcelanom, steklarstvo, trg. z barvami, oljem, keramiko, bencinom, s. ala, ščicami, perutnino, ribami, konji, živino, glasbilo, razne trgovine, menjalnice, kinopodjetja, vsakovrstna podjetja, trg. s teh-

nimi in elektrotehničnimi predmeti. Seznami davčnih zavezancev in davčnih osnov teh strok so razgrnjeni za vpogled v pisarni mestnega poglavarstva ob 24. junija do 1. julija t. l.

— Licitacija. Pri upravi zaroda za izdelavo oblačil za vojsko v Beogradu bo 2. julija licitacija za dobavo 150.000 vrvč iz jute. Pri ekonomskem oddelku gen. direktorije drž. železnice v Beogradu bo 8. julija licitacija za dobavo železne pločevine 13. in 14. julija za dobavo jeklenih vodovodnih cevi in armatur, 15. julija za dobavo okroglega in ploščatega železa in 16. julija za dobavo okroglega železa za izdelavo zakovic (licitacije se vrše samo za domače proizvode). Dne 10. julija bo v pisarni referenta inženjerije dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo popravila vojaškega objekta v Mariboru. Pri direktoriji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu bo 2. julija licitacija za nabavo 2 parnih turbin za elektr. centralo v Zenici. Pri upravi policije v Ljubljani bo 20. julija javna licitacija za dobavo uniform za drž. polic. stražo v Ljubljani in na Jesenicah. Pri upravi VI. oddelka vojno tehničnega zaroda v Kamniku bo 23. julija licitacija za nabavo 2 kompletnih mlinov in 4 elektromotorjev. Dne 5. julija bo pri upravi monopolov v Beogradu licitacija za dobavo jelovih blovdov, 8. julija za dobavo etujev za cigarete in 9. julija za dobavo žoljev za potrebe tobačnih tovarn. Pri komandi pomorskega arzenala v Titvu bo 12. julija licitacija za nabavo strojev, materiala in potrebnih za čevlarsko stroko. Pri kr. banski upravi drinske banovine v Sarajevu bo 31. julija ofertna licitacija za nabavo kirurških instrumentov, apotekarskih aparatov in potrebnih za banovinsko bolnico v Krupnju.

Borze

24. junija

Na ljubljanski borzi so se danes trgovali v privatnem kliringu avstrijski silingri po 8,24, medtem ko je bilo za angleške funte povpravevanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih silingrih po 8,21 in v angleških funtih po 238, medtem ko je bilo za grške bone povpravevanje po 33,25. Nemški klirinski čeki stanejo v Ljubljani 12,7850, v Beogradu 12,77 in v Zagrebu 12,7550 odn. za konec junija 12,7250, za konec julija 12,75, za konec avgusta 12,70 in za konec septembra 12,75. Na zagrebškem efektom tržišču je bil pri mlačni tendenci promet v Vojni škodi po 408 (v Beogradu po 408). Zaključki so bili še v 6% begluških obveznicah (drobni komadi) po 71,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2391,16 — 2405,76, Berlin 1742,03 — 1755,91, Bruselj 734,19 — 739,26, Curih 996,45 — 1003,52, London 214,63 — 216,68, Newyork 4316 — 4352,32, Pariz 193,75 — 195,19, Praga 151,64 — 152,74, Trst 228,20 — 231,28.

Curih. Beograd 10, Pariz 19,4375, London 21,56, Newyork 436,3750, Bruselj 73,6750, Amsterdam 239,85, Berlin 174,90, Dunaj 81,80, Stockholm 111,1750, Oslo 108,35, København 96,25, Praga 15,22, Varšava 82,70, Budimpešta 87,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

Efekte

Zagreb.

Novi ministrski predsednik v Parizu

Nova francoska vlada, kateri načeljuje prvak radikalnih socialistov Chautemps, je sestavljena izključno iz pripadnikov radikalne socialistične in socialno-demokratske stranke

Električni krojač

Eden najbolj znanih pariških krojačev si je izmislil, da bi v službo svojih klientov postavil najmodernejšo približevalec električnega, fotoelektričnega stanica.

Kliente postavijo v neko kabino s kariranimi stenami. Te stene predstavljajo torej nekakšna merila. Potem nastavi po močniki celo vrsto kovinskih kazalcev, električne svetlobne stanice stopijo v obrat, končno napravijo še dva fotografiska posnetka, enega en face, drugega v profilu in pomerjanja je konec. Prednost te metode je v tem, da krojač potem nima samo potrebnih mer, temveč tudi natančne konture svojih klientov.

Zadnja pot

»Gastoneta«

V Nimesu, malem francoskem mestu je bil te dni pogreb bivšega državnega predsednika in ministrskega predsednika Francije, Gastona Doumergueja. Pogreb se je izvršil na državne stroške.

V imenu francoske vlade so se udeležili žalnih svečanosti minister za mornarico Gasnier du Parc, minister za kolonije Moutet, podpredsednik parlamenta Duclos, podpredsednik senata Henry Roy ter maršal Petain in predsednik vojaške pisarne prezidenta Lebruna, general Draconnier.

Krsto s telesnimi ostanke Doumergueja so prepeleli v ranih jutranjih urah iz Aigues-Vives, kjer je pokojnik umrl in so ga položili na katafalk v policijski prefekturi Nimesa. Pogreb je bil z vojaškimi častmi. Krsto so peljali na lafeti v Doumerguejev rojstni kraj Aigues-Vives, kjer so pokojnega državnika položili k večnemu počitku.

Manj nevarno kakor se zdi

Naj vas ta slika ne oplašiti kakor kakšen prizor iz dobe španske inkvizicije! Naprava, ki jo prikazuje ta slika, je samo aparat, ki ga imajo v neki londonski bolnišnici za pohabljenih sportnikov. Poleg bolničar stoji angleški teniški igralec Dorothy Round (na desni) in Freda James

Usodna zamenjava pri letalskih vajah

V Severnem Walesu se je primerila te dni strašna nesreča.

Dve letali sta se dvignili v zrak z namenom, da bi z ostrimi naboji obstreljevali tarčo na zemlji. Tarčo je prestavljal poseben strežaj. Ko sta letali v obstreljevanju napravili odmor, je strežaj menil, da ne bosta letalca več streljala in je odnesel tarčo drugam.

Letalca pa sta bila preverjena, da je mož zopet zasidlat tarčo v zemljo in se skril v zakupu, zato sta otvorila na tarčo hud ogenj. Obsula sta jo z gosto točo svinčenk. Konec tega manevra je bil porazen: ko so po pristanku pilotov dvignili tarčo, so našli tik nje mrtvega strežaja. Njegovo truplo je bilo preluknjano od nestetih krogel, ki so ga razmesarile in raztrgale na kose.

Ruski letalci v S. Franciscu

Trije ruski letalci, ki so preko Severnega tečaja prispeli v Ameriko ter so pristali v Vancouvru, so se te dni z letalom pripeljali v San Francisco. V njih družbi je bil tudi ruski poslanik pri vladi Zedinjenih držav, Trojanovski.

43. rojstni dan vojvode Windsorskega

Dne 23. junija 1894. rojeni vojvoda Windsorski je praznoval svoj letošnji 43. rojstni dan na Dunaju, kjer se trenutno mudi v družbi svoje soproge.

Pokolj zaradi brade

Skupina privržencev politike poljedel-skega ministra v Mehiki, generala Cedella, je te dni v St. Louisu napadla bivšega poslanca Aurelija Manriqua. Napadalcu so mu odrezali brado. Ta dogodek je izzval nepričakovano reakcijo. Na ulicah se je zbralo kmalu več tisoč pristašev Manriqua, ki so jeli napadati Cedellove pristaše. V teh pobojih je bilo ubitih deset oseb. Policija ni mogla ukrotiti divjih demonstracij dokler ni na ulicah nastopilo vojaštvo.

Večji ladijski topovi v Ameriki

Prezident Roosevelt je sporočil novinarjem, da bodo Zedinjene države oborožile svoje nove vojne ladje s 406 mm ali 16 colnimi topovi, in sicer zato, ker je Japonska odklonila 14 colne topove kot največjo dopustno ladijsko orožje.

„Čistka“ se nadaljuje

Rdeči diktator Stalin nadaljuje svojo „čistko“, ki se je zdaj razširila tudi na funkcionarje »Osoviachim«, združenja za zračno in kemično vojno. Od vodilnih osebnosti te organizacije so bili aretirani: Finkovskij, Tregubenko, Tretjakov in Fedorov. Vsi štirje so spadali med srebne imenovanega združenja.

Pojedina na vročih tleh Afrike

Dva mlada zamorca iz okolice Tanganjike se mastita s kobilicami, pečenimi na račinju

Od mrtvih je vstal

Zdravnik, ki ga je neki blaznež skoro obglavil

Na zasedanju ameriških laringologov v New Yorku so poročali o naslednjem skrajno neverjetnem primeru:

Pred časom je v bolnišnici princetownskega vseučilišča neki blaznež napadel zdravnika dr. Sebrona Dalea od zadaj in ga z nekim kirurškim instrumentom skoraj obglavil. Prezrel mu je odvodnico, prav tako nekoliko glasnik in vse živce ter mišice na eni strani vrata. Prerezal mu je tudi grlo.

Cepprav je bilo videti, da je dr. Dale mrtev, so ga spravili v operacijsko dvorano, ki je bila pravkar pripravljena za neko operacijo slepca. Zdravnik in strežno ose-

bje so bili pripravljeni, prav tako sterilizirani instrumenti. K sreči so poznali krvni tip dr. Dalea in neki drugi zdravnik istega tipa se je takoj ponudil, da da svojo kri za transfuzijo.

Dr. Daleu so najprvo dali injekcije s soljo in groznim sladkorjem, potem so mu vbrizgali pravo kri. Med tem ko so operaterji šivali prerezano žilo, se je pacientu vrnil utrip in diha. Počasi je ozdravel. Nekaj časa so bile glaslice omrtvičene, danes pa je samo drget spodnje ustnice zunanji spomin na to operacijo. Dr. Dale je zasedanju sam prisostvoval in je odgovarjal na vsa vprašanja, ki so mu jih postavljali.

Nova svetilna barva

švedska radijeva svetloba

Švedska admiraliteta in švedske državne železnice bodo v kratkem uvedle novo svetilno barvo, ki so jo s polno pravico imenovali »švedsko radijevo svetlobo«. Uporabili jo bodo za razsvetljevanje instrumentnih plošč in signale vsake vrste. V kratkem pride ta izum tudi na svetovni trg in je nje pomen tem večji, ker se da izdelovati dosti bolj poceni nego znane radioaktivne barve.

Ta nova svetilna barva, o katere podrobnosti ne bo izdani, sliči v svojem učinku

neonovi svetlobi. Neonovo svetlobo uporablja zavoljo njene pretežno rdečkaste barve, kakor znano, posebno radi za efektne svetlobne učinke. Svetlobna reklama in odrska razsvetljava sta dobila z njo popolnoma nove možnosti. Prav tako je tudi švedska radijeva svetloba, ki na temnih krajih močno žari, uporabna za takšne namene. Ker so stroški z njo prav majhni, še ni mogoče povedati, za kaj jo bodo vse uporabili.

„Hindenburg“ je naprodaj

Ogrodje nemškega zrakoplova »Hindenburg«, ki je zgorel med pristajanjem v Lakehurstu letos 6. maja, je zdaj v Ameriki naprodaj. Kupne ponudbe so napravile ameriške tvrdke, ki se med sabo zelo kosajo, katera bo lastnica ogrodja uničenega zračnega kolosa. Interesenti ponujajo za železje od 4 do 12 tisoč dolarjev.

Cesar Mandžukua napaden

Bivši kitajski cesar Puyi, zdaj vladar Mandžukua Kangpeh, je bil te dni napaden. Atentat je izvršil neki kitajski telesni stražnik, ki je porinil cesarju nož v hrbet. K sreči rana ni smrtonosna. Cesarja so takoj obvezali zdravniki, vladar Mandžukua pa je uvedla preiskavo in dala aretirati večje število zarotnikov.

Preden so Baski zapustili svojo prestolnico

so razstrelili most Izabele II. na glavnem trgu v Bilbao

Mesto je pogorelo

Težka požarna katastrofa je obiskala mesto Kleč v baranoviškem okrožju na Poljskem nedaleč od sovjetske meje. Ogenj je nastal na neki kmetiji in se je razširil naglo na ves kraj, ki ima skoraj same lesene zgradbe. Ljudje so v paniki zbežali, ne da bi mogli kaj reči.

Comači gasilci so bili proti zbesnelemu elementu brez moči, pomoči od drugod pa ni bilo, ker je kraj zelo oddaljen od sveta in nima tudi nobene železniške zveze. Tako je pogorelo vse mesto. Mnogo prebivalcev je bilo poškodovanih, več nego 500 družin je brez strehe.

Umetno zobovje rešilo pečenko

Iz majhnega mesta v srednji Nemčiji poročajo zabavno zgodbo. Tam je neka gospočinja za nedeljo pripravila gosjo pečenko. Baš tedaj ko je bila s svojim delom gotova, so jo poklicali zaradi nujne zadeve. Ker je nje mož hud jelec, se je zblala, da bi ji pečenko med tem ne snedel. K sreči je tedaj še spal v glavo pa ji je šinila rešilna misel. Previdno se je splazila v spalnico in mu vzela umetno zobovje. Potem je šla in se je vrnila čez dve uri. Našla je moža vega divjega, toda pečenka je bila še nedotaknjena.

A N E K D O T A

Te dni umrli bivši francoski državni predsednik Gaston Doumergue je bil znan po svojem nasmehu, ki ga je kazal v vsakem položaju. Ko so ga vprašali, kako mu more uspeti ta prijazni obraz ob vsaki priliki, je z nasmeškom odgovoril: »Če sem dobre volje, se smehljam, ker sem pač dobre volje. Če sem jezen, tedaj se smehljam, da druge jezim. Njihove jeze se potem veselim in potem sem spet dobre volje. Tako se smejem dalje...«

VSAK DAN ENA

Obisk. »Dragi moj, pravkar sem te imel v mislih...«

(-Ric et Rac-)

Smola himalajske odprave

Vroča dolina Inda in zasneženi vrhovi visokih gor

Peta nemška ekspedicija v Himalajo, druga, ki je hotela premagati to goro groze, je našla žalosten konec. Sedem belih članov te ekspedicije je ostalo pod ogromnim snežnim plazom, prav tako devet nosačev domačinov. Rešila sta se samo dva člana ekspedicije in angleški častnik Smart, ki je ekspedicijo spremljal.

Še isti dan, ko se je zgodila ta katastrofa, je priobčil nemški dnevnik »Völkischer Beobachter« dolgo poročilo svojega dopisnika, člana ekspedicije Martina Pfeifferja, ki je sedaj tudi med žrtvami. Poročilo je bilo datirano iz »začasnega glavnega taborišča, 20. maja«. Pfeiffer je tu opisoval, kako so dospeli Nemci 1. maja v Bombaj, kako so se vozili z avtom skozi Kašmir, dospeli v Srinagar in Gilgat ter v Guricotu prvič zagledali vrh Nanga Parbata, visoko nad zelenimi dolinami. Pogled, ki so o njem hrepeneli vso pot. V Astoru se jim je priklicel potem poročnik Smart. Častnik bi rad imel v ekspediciji tudi psa in ker so se drugi s tem strinjali, je brzojavno naročil svojega psa »Whiskyja«, ki je dospel čez tri dni in ki je

postal ljubljenec ekspedicije. Pfeiffer poroča potem o nasprotju med vročo dolino Inda in zasneženimi vrhovi, ki jih je hotela ekspedicija premagati:

Cim globlje smo stopali, tem bolj je postajalo vroče in spodaj v dolini Inda smo sedeli brezbrizno in z izsušenimi grli na naših konjih. Nenadno je stal nad brezupno od vročine migljajočimi kamenitimi in gruščevnatimi puščavami Inda pred nami, skoraj 7000 m nad nami Nanga Parbat v nezaslišani belini, pogled ki je poživil naša izsušena čutila. ... Moral je biti čuden prizor, ko je himalajsko moštvo stopalo boso, z okovanci na cepinih, po puščavnem pesku ravnine ob Indu.

Na koncu je zapisal Pfeiffer upa poln stavek, ki ima sedaj tako tragičen pomen: »Če bo lepo vreme, ki ga imamo skoraj stalno, odkar smo v Indiji, trajalo dalje in snežne prilike ne bodo slabše, nego so videti od spodaj, tedaj bomo mogli v kakšnih štirih tednih pripraviti naskok na glavni vrh.«

Podrobnosti o katastrofi doslej niso znane.

Samo trije nahrbtniki...

Edini ostanek nemške ekspedicije na Nanga Parbat

O nesreči pete nemške ekspedicije na himalajski vršac Nanga Parbat poročajo preko Londona naslednje podrobnosti:

Zatrdo je zdaj ugotovljeno, da je vodja odprave dr. Wien med žrtvami ekspedicije. Živa sta samo dva člana odprave, in sicer berlinski profesor Troll in dr. Luft.

Po najnovejših vestih iz Simle se je katastrofa odigrala takole:

Angleški poročnik Smart je zapustil prejšnji teden skupino hribolazcev v taborišču št. 4, da bi odpeljal nekatere bolne nosače ekspedicije med ljudi. V taborišču je tedaj zamenjal poročnika Smarta dr. Luft. Ta se je odpravil na pot in je prispel

v taborišče št. 4 v petek minulega tedna. Našel pa je namesto taborišča samo njegove ostanke, pokrite s snežnim plazom. Naokrog je ležala raztresena vsebina treh nahrbtnikov, ljudi ni bilo nikjer. Upanje da bi mogli najti žrtve pod snegom, je zelo majhno. Upravne oblasti v Indiji so poslane na kraj nesreče nekega inženirja s potrebnim moštvom.

Medtem je poslala tudi nemška vlada posebno skupino z letalom v Indijo. Ta skupina bo skušala pojasniti vzroke katastrofe na Himalaji, kamor se je odpravilo sedem mladih znanstvenikov z velikim upanjem, da bodo izšli iz borbe za Nanga Parbat kot zmagovalci.

Jegulja v kavarni

Po velikem razburjenju gostov jo je vjel natakark...

Nekemu ribiču v Kraljcu (Königsbergu) je uspelo, da je iz velikega ribnika sredi mesta ujel kapitalno jeguljo. Stlačil jo je živo v svojo aktovko in odšel ves vesel nad svojo srečo najprvo v neko kavararno z godbo.

Godba je igrala in ribič je mislil svoje misli, ko je neka dama, ki je sedela v bližini, nenadno skočila pokonci in zakričala: »Kača!« Ni bila sicer kača, temveč jegulja, ki se je bila splazila iz aktovke in se začela dami ovijati okrog noge.

Pol gostov je zbežalo na prosto, druga polovica, ki je uvidela za kaj gre, je začela loviti jeguljo. To ni bil lahek lov, kajti riba se je vila ljudem iz rok in se plazila naglo po vsem lokalu. Po veliki mešnji, med katero so prevrnili vse stole in razbili mnogo posode, je nekemu natakarku končno uspelo, da je jeguljo ujel.

Točno plačuj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

Tako skače italijanska mladina

Mlad telovadec skače čez bajonete, ki so nasajeni na puške

Novi ministrski predsednik v Parizu

Nova francoska vlada, kateri načeljuje prvak radikalnih socialistov Chautemps, je sestavljena izključno iz pripadnikov radikalne socialistične in socialno-demokratske stranke

Smola himalajske odprave

Vroča dolina Inda in zasneženi vrhovi visokih gor

Peta nemška ekspedicija v Himalajo, druga, ki je hotela premagati to goro groze, je našla žalosten konec. Sedem belih članov te ekspedicije je ostalo pod ogromnim snežnim plazom, prav tako devet nosačev domačinov. Rešila sta se samo dva člana ekspedicije in angleški častnik Smart, ki je ekspedicijo spremljal.

Še isti dan, ko se je zgodila ta katastrofa, je priobčil nemški dnevnik »Völkischer Beobachter« dolgo poročilo svojega dopisnika, člana ekspedicije Martina Pfeifferja, ki je sedaj tudi med žrtvami. Poročilo je bilo datirano iz »začasnega glavnega taborišča, 20. maja«. Pfeiffer je tu opisoval, kako so dospeli Nemci 1. maja v Bombay, kako so se vozili z avtom skozi Kašmir, dospeli v Srinagar in Gilgat ter v Guricotu prvič zagledali vrh Nanga Parbat, visoko nad zelenimi dolinami. Pogled, ki so o njem hrepeli vsi pot. V Astoru se jim je priključil potem poročnik Smart. Častnik bi rad imel v ekspediciji tudi psa in ker so se drugi s tem strinjali, je brzojavno naročil svojega psa »Whiskyja«, ki je došel čez tri dni in ki je

postal ljubljenec ekspedicije. Pfeiffer poroča, da je na potjo med vročo dolino Inda in zasneženimi vrhovi, ki jih je hotela ekspedicija premagati:

Čim globlje smo stopali, tem bolj je postajalo vroče in spodaj v dolini Inda smo sedeli brezbrizno in z izsušenimi grli na naših konjih. Nenadno je stal nad brezupno od vročine migljajočimi kamenitimi in gruščevnatimi puščavami Inda pred nami, skoraj 7000 m nad nami Nanga Parbat v nezasišeni belini, pogled ki je poživil naša izsušena čutila. ... Moral je biti čuden prizor, ko je himalajsko moštvo stopalo boso, z okovanci na cepinih, po puščavnem pesku ravnine ob Indu.

Na koncu je zapisal Pfeiffer upa poln stavek, ki ima sedaj tako tragičen pomen: »Če bo lepo vreme, ki ga imamo skoraj stalno, odkar smo v Indiji, trajalo dalje in snežne prilike ne bodo slabše, nego so videti od spodaj, tedaj bomo mogli v kakšnih štirih tednih pripraviti naskok na glavni vrh.

Podrobnosti o katastrofi doslej niso znane.

Samo trije nahrbtniki...

Edini ostanek nemške ekspedicije na Nanga Parbat

O nesreči pete nemške ekspedicije na himalajski vrhac Nanga Parbat poročajo preko Londona naslednje podrobnosti:

Zatrdo je zdaj ugotovljeno, da je vodja odprave dr. Wien med žrtvami ekspedicije. Živa sta samo dva člana odprave, in sicer berlinski profesor Troll in dr. Luft.

Po najnovejših vestih iz Simle se je katastrofa odigrala takole:

Angleški poročnik Smart je zapustil prejšnji teden skupino hribolazcev v taborišču št. 4, da bi odpeljal nekatere bolne nosače ekspedicije med ljudi. V taborišču je tedaj zamenjal poročnika Smarta dr. Luft. Ta se je odpravil na pot in je prispel

v taborišče št. 4 v petek minulega tedna. Našel pa je namesto taborišča samo njegove ostanke, pokrite s snežnim plazom. Naokrog je ležala raztresena vsebina treh nahrbtnikov, ljudi ni bilo nikjer. Upanje da bi mogli najti žrtve pod snegom, je zelo majhno. Upravne oblasti v Indiji so poslale na kraj nesreče nekega inženirja s potrebnim moštvom.

Medtem je poslala tudi nemška vlada posebno skupino z letalom v Indijo. Ta skupina bo skušala pojasniti vzroke katastrofe na Himalaji, kamor se je odpravilo sedem mladih znanstvenikov z velikim upanjem, da bodo izšli iz borbe za Nanga Parbat kot zmagovalci.

Jegulja v kavarni

Po velikem razburjenju gostov jo je vjel natakar...

Nekemu ribiču v Kraljevu (Königsbergu) je uspelo, da je iz velikega ribnika sredi mesta ujel kapitano jeguljo. Stlačil jo je živo v svojo aktovko in odšel ves vesel nad svojo srečo najprvo v neko kavarno z godbo.

Godba je igrala in ribič je mislil svoje misli, ko je neka dama, ki je sedela v bližini, nenadno skočila pokonci in zakričala: »Kača!« Ni bila sicer kača, temveč jegulja, ki se je bila splazila iz aktovke in se začela dami ovijati okrog noge.

Pol gostov je zbežalo na prosto, druga polovica, ki je uvidela za kaj gre, je začela loviti jeguljo. To ni bil lahek lov, kajti riba se je vila ljudem iz rok in se plazila naglo po vsem lokalu. Po veliki zmešnjavi, med katero so prevrnili vse stole in razbili mnogo posode, je nekemu natakarju končno uspelo, da je jeguljo ujel.

Točno plačuj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

Tako skače italijanska mladina

Mlad telovadec skače čez bajonete, ki so nasajeni na puške

Električni krojač

Eden najbolj znanih pariških krojačev si je izmislil, da bi v službo svojih klientov postavil najmodernejšo pridobitev elektrotehnike, fotoelektrično stanico.

Kliente postavijo v neko kabino s kariranimi stenami. Te stene predstavljajo torej nekakšna merila. Potem nastavi po močniki celo vrsto kovinskih kazalcev, električne svetlobne stanice stopijo v obrat, končno napravijo še dva fotografska posnetka, enega en face, drugega v profilu in pomerjanja je konec. Prednost te metode je v tem, da krojač potem nima samo potrebnih mer, temveč tudi natančne konture svojih klientov.

Zadnja pot

»Gastoneta«

V Nimesu, malem francoskem mestu je bil te dni pogreb bivšega državnega predsednika in ministrskega predsednika Francije, Gastona Doumergueja. Pogreb se je izvršil na državne stroške.

V imenu francoske vlade so se udeležili žalnih svečanosti minister za mornarico Gasnier du Parc, minister za kolonije Moutet, podpredsednik parlamenta Duclos, podpredsednik senata Henry Roy ter maršal Petain in predsednik vojaške pisarne prezidenta Lebruna, general Draconnier.

Krsto s telesnimi ostanki Doumergueja so prepeljali v ranih jutranjih urah iz Aigues-Vives, kjer je pokojnik umrl in so ga položili na katafalk v policijski prefekturi Nimesa. Pogreb je bil z vojaškimi častmi. Krsto so peljali na lafeti v Doumerguejev rojstni kraj Aigues-Vives, kjer so pokojnega državnika položili k večnemu počitku.

Manj nevarno kakor se zdi

Naj vas ta slika ne oplaši kakor kakšen prizor iz dobe španske inkvizicije! Naprava, ki jo prikazuje ta slika, je samo aparat, ki ga imajo v neki londonski bolnišnici za pohabljenе sportnike. Poleg bolničarja stoji angleški teniški igralci Dorothy Round (na desni) in Freda James

Usodna zamenjava pri letalskih vajah

V Severnem Walesu se je primerila te dni strašna nesreča.

Dve letali sta se dvignili v zrak z namenom, da bi z ostrimi naboji obstreljevali tarčo na zemlji. Tarčo je prestavljal poseben strežaj. Ko sta letali v obstreljevanju napravili odmor, je strežaj menil, da ne bosta letalca več streljala in je odnesel tarčo drugam.

Letalca pa sta bila preverjena, da je mož zopet zasidlat tarčo v zemljo in se skril v zakopu, zato sta otvorila na tarčo hud ogenj. Obsula sta jo z gosto tobo svinčenk. Konec tega manevra je bil porazen: ko so po pristanku pilotov dvignili tarčo, so našli tik nje mrtvega strežaja. Njegovo truplo je bilo preluknjano od nešteti krogel, ki so ga razmesarile in raztrgale na kose.

Ruski letalci v S. Franciscu

Trije ruski letalci, ki so preko Severnega tečaja prispeli v Ameriko ter so pristali v Vancouvru, so se te dni z letalom pripeljali v San Francisco. V njih družbi je bil tudi ruski poslanik pri vladi Zedinjenih držav, Trojanovski.

43. rojstni dan vojvode Windsorskega

Dne 23. junija 1894. rojeni vojvoda Windsorski je praznoval svoj letošnji 43. rojstni dan na Dunaju, kjer se trenutno mudi v družbi svoje soproge.

Pokolj zaradi brade

Skupna privržencev politike poljedelskega ministra v Mehiki, generala Cedella, je te dni v St. Louisu napadla bivšega poslanca Aurelija Manriqueja. Napadalc so mu odrezali brado. Ta dogodek je izrazil nepričakovano reakcijo. Na ulicah se je zbralo kmalu več tisoč pristašev Manriqueja, ki so jeli napadati Cedellove pristaše. V teh pobojih je bilo ubitih deset oseb. Policija ni mogla ukrotiti divjih demonstracij dokler ni na ulicah nastopilo vojaštvo.

Večji ladijski topovi v Ameriki

Prezident Roosevelt je sporočil novinarjem, da bodo Zedinjene države oborožile svoje nove vojne ladje s 406 mm ali 16 colnimi topovi, in sicer zato, ker je Japonska odklonila 14 colne topove kot največjo dopustno ladijsko orožje.

»Čistka« se nadaljuje

Rdeči diktator Stalin nadaljuje svojo »čistko«, ki se je zdaj razširila tudi na funkcionarje »Osoviachim«, združenja za zračno in kemično vojno. Od vodilnih osebnosti te organizacije so bili aretirani: Finkovski, Tregubenko, Tretjakov in Fedorov. Vsi štirje so spadali med stebre imenovanega združenja.

Pojedina na vročih tleh Afrike

Dva mlada zamorca iz okolice Tanganjke se mastita s kobilicami, pečenimi na ražnju

Od mrtvih je vstal

Zdravnik, ki ga je neki blaznež skoro obglavil

Na zasedanju ameriških laringologov v New Yorku so poročali o naslednjem skraj neverjetnem primeru:

Pred časom je v bolnišnici princetownskega vseučilišča neki blaznež napadel zdravnika dr. Sebrona Dalea od zadaj in ga z nekim kirurškim instrumentom skoraj obglavil. Prerezal mu je odvodnico, prav tako nekoliko glasilk in vse živce ter mišice na eni strani vrata. Prerezal mu je tudi grlo.

Cepprav je bilo videti, da je dr. Dale mrtev, so ga spravili v operacijsko dvorano, ki je bila pravkar pripravljena za neko operacijo slepca. Zdravniki in strežno ose-

bje so bili pripravljeni, prav tako sterilizirani instrumenti. K sreči so poznali krvni tip dr. Dalea in neki drugi zdravnik istega tipa se je takoj ponudil, da da svojo kri za transfuzijo.

Dr. Daleu so najprvo dali injekcije s soljo in groznim sladkorjem, potem so mu vbrizgali pravo kri. Med tem ko so operaterji šivali prerezane žile, se je pacient vrnil utrip in dih. Počasi je ozdravel. Nekaj časa so bile glasilke omrtvičene, danes pa je samo drget spodnje ustnice zunanji spomin na to operacijo. Dr. Dale je zasedanju sam prisostvoval in je odgovarjal na vsa vprašanja, ki so mu jih postavljali.

Nova svetilna barva

Švedska radijeva svetloba

Švedska admiraliteta in švedske državne železnice bodo v kratkem uvedle novo svetilno barvo, ki so jo s polno pravico imenovali »švedsko radijevo svetlobo«. Uporabili jo bodo za razsvetljevanje instrumentnih plošč in signale vsake vrste. V kratkem pride ta izum tudi na svetovni trg in je nje pomen tem večji, ker se da izdelovati dosti bolj poceni nego znane radioaktivne barve.

Ta nova svetilna barva, o katere podrobnosti ne bo izdati, sliči v svojem učinku

neonovi svetlobi. Neonovo svetlobo uporabljajo zavoljo njene pretežno rdečkaste barve, kakor znano, posebno radi za efektne svetlobne učinke. Svetlobna reklama in odrska razsvetljava sta dobila z njo popolnoma nove možnosti. Prav tako je tudi švedska radijeva svetloba, ki na temnih krajih močno žari, uporabna za takšne namene. Ker so stroški z njo prav majhni, še ni mogoče povedati, za kaj jo bodo vse uporabili.

Cesar Mandžukua napaden

Bivši kitajski cesar Puyi, zdaj vladar Mandžukua Kangpeh, je bil te dni napaden. Atentat je izvršil neki kitajski telesni stražnik, ki je porinil cesarju nož v hrbet. K sreči rana ni smrtonosna. Cesarja so takoj obvezali zdravniki, vlada Mandžukua pa je uvedla preiskavo in dala aretirati večje število zarotnikov.

Preden so Baski zapustili svojo prestolnico

so razstrelili most Izabele II. na glavnem trgu v Bilbao

Mesto je pogorelo

Težka požarna katastrofa je obkalela mestce Kleč v Baranoviškem okrožju na Poljskem nedaleč od sovjetske meje. Ogenj je nastal na neki kmetiji in se je razširil naglo na ves kraj, ki ima skoraj same lesene zgradbe. Ljudje so v paniki zbežali, ne da bi mogli kaj rešiti.

Domači gasilci so bili proti zbezelemu elementu brez moči, pomoči od drugod pa ni bilo, ker je kraj zelo oddaljen od svetla in nima tudi nobene železniške zveze. Tako je pogorelo vse mesto. Mnogo prebivalcev je bilo poškodovanih, več nego 500 družin je brez strehe.

Umetno zobovje rešilo pečenko

Iz majhnega mesta v srednji Nemčiji poročajo zabavno zgodbo. Tam je neka gospočinja za nedeljo pripravila gosjo pečenko. Baš tedaj ko je bila s svojim delom gotova, so jo poklicali zaradi nujne zadeve. Ker je nje mož hud jedec, se je zbal, da bi ji pečenko med tem ne snedel. K sreči je tedaj še spal v glavo pa ji je šinila resna misel. Previdno se je splazila v spalnico in mu vnela umetno zobovje. Potem je šla in se je vrnila čez dve uri. Našla je moža vsega divjega, toda pečenka je bila še nedotaknjena.

A N E K D O T A

Te dni umrli bivši francoski državni predsednik Gaston Doumergue je bil znan po svojem nasmehu, ki ga je kazal v vsakem položaju. Ko so ga vprašali, kako mu more uspeli ta prijazni obraz ob vsaki priliki, je z nasmeškom odgovoril: »Če sem dobre volje, se smehljam, ker sem pač dobre volje. Če sem jezen, tedaj se smehljam, da druge jezim. Njihove jeze se potem veselim in potem sem spet dobre volje. Tako se smejem dalje...«

VSAK DAN ENA

Obisk. »Dragi moj, pravkar sem te imel v mislih...«

(»Ric et Rac«)

Kulturni pregled

Pred nastopom Slovenske scene Ob krstni predstavi „Marije Ferrari“ Jožeta Borka

Kakor je »Jutro« že zabeležilo, bo v soboto zvečer na odru »Enakosti« na Jese-nicah krstna predstava izvirne slovenske novosti, ki obeta biti dvakrat pomemben dogodek v našem umetniškem življenju. Privrkat bo ta večer stopil kot dramatski avtor pred javnost mlad slovenski igralce in režiser, čigar prvenec izpričuje vse zna-ke velikega literarnega koncepta in realne življenjske usmerjenosti, kakršno narekuje literarnemu delavcu današnji čas. Hkratu pa se bo javnosti na tem večeru privrkat predstavil ansambel Slovenske scene, sku-pina mladih, talentiranih igralcev, ki pre-merejo dovolj poguma, da so si oder iz-brali za svoj življenjski poklic, čeprav jim oficiojno gledališče v obstoječih kulturnih in gospodarskih razmerah ne more nuditi dela in kruha. Tako je prišla Slovenska sce-na, da izpolni vrzel, ki je vse doslej zevala med dejanjem in nehanjem Narodnega gledališča na eni strani, med publiko in ob-čestvom odrskih amaterjev na drugi. Na-rodnemu gledališču je že po njegovem uradnem značaju dana predvsem naloga, da v svojem hramu čuva in oplača usta-ljene pridobitve stare tradicije, gledališnih mladih pa je naloženo, da išče predvsem novih potov in novega duha. »Slovenska scena« nam bo, kar so pri drugih, napred-njših narodih že od nekdanj gledališča mladi-ne in progresivnih iskalec: oder, iz da-nasnjege dne uprizorjen za današnji dan, da nas skozi zmedo, ki ponazoruje ves današnji čas, povede v boljši, jasnejši jutri.

Jože Borko, avtor drame »Rafaela Fer-rari in njena Marija«, ki jo je Slovenska scena naštudiral v režiji Milana Skrbin-ske, je po rodu iz Osilnice pri Kočevju. Po šolanju in sukanju okoli gledališč, ka-kor pripoveduje sam, je leta 1930. odšel v Prago. Absolviral je konservatorij, zra-ven pa je študiral še politične vede na praški politični visoki šoli. Kot študenta se ga je polotila vrnja, da bi doprinesel svoj delež pri delu za zblizanje med Čehoslovaki in nami, zlasti kar se tiče teatra. Poiskal je stikov s prof. Minářikom in v kratkem so v Borkovem prevodu prišli na oder Křetovci »Celjski grofje« in Lipahov »Glav-ni bobitek«. Obe igri sta izšli tudi v tisku, za letošnji jesen pa pripravljata prof. Mi-nářik izdajo Mrakovcega »Lincolna«. Že takrat se je Borko živahno zanimal tudi za organizatorična vprašanja našega gle-dališkega življenja in je za Zvezo kmetijskih fantov in deklet napisal obširno študijo o podelskem odskromnem udeleževanju, ki še čaka objave. Mimogrede je nastopal po vseh praških scenah, zasebnih in oficio-nih, v zadnjem letu svojega študija na konservatoriju pa je bil angažiran za go-vorjene vloge pri praški Moderni opereti. S tovariši je ustanavljal avantgardne sce-ne, ki so bile v Pragi zlasti v sezoni 1934/35 velika moda. Tako je bil med usta-novitelji Novega avantgardnega divadla in Divadla mladych. Lani je debital v ma-riiborskem gledališču in bil nato kot re-žiser in igralec angažiran za preteklo se-zono. Toda že po treh mesecih je zapustil Maribor in se odpeljal v Novi Sad, da se na samem in od daleč razgleda po poti, ki leži pred njim. Tam je mimogrede na-pisal svojo »Rafaelo Ferrarico«, o kateri sem ga poprosil za kratak razgovor.

— Moja drama? Moje življenje je, ka-kor življenja mnogih drugih, podobno raz-čepeno, ki drži mimo barak, iz kate-rih zija beda, trpljenje in borba. Najprej borba z otipljivim siromaštvom, potlej bor-ba z neupljivim, spoznanje — in tukaj je pričetek moje drame. Šest let siroma-štine in potikanja po Pragi, srečanja z vsemi mogočimi in nemogočimi ljudmi, doživljanje dileme, ko se v človeku naen-krat vse upre in vse, kar se godi okrog njega, vzporeja z lastnimi predstavami, kako bi moralo biti — tu je pričetek tistega vrenja, ki bruh, predstavlja, preureja in konstruira. To je reakcija po dilemi, ko se človek vprašuje: In s čim boš opravičil

svoje življenje? In ko dognano odgovarja: Da bom vse življenje, vse svoje razumske in telesne moči zastavil za dobro človeš-tva, proti sleherni laži. Ta dognanja so odprla mojim predstavam o umetnosti no-ve perspektive, ker je umetnost umetnost in lepa samo zaradi lepote, kar je v njej. »Hotel bi navidezni lepoti vrniti tudi ne-otipljivo lepoto«, pravi Brodnik, moj glav-ni junak, in to je jedro moje idejne dra-me, ki odklanja kompromise in ki, prene-sena v družabno okolje, najde v borcu gla-snika, ki razgalja vse lažne resnice s par-ketov in se brezobzirno bori proti vsem ustaljenim preteklostim. Bori se proti so-fistom, ki opjevajo siromaštvo kot nekaj, »iz česar prihaja lepota in ono, kar je nad njo — mir, religiozni mir, ki se ne boji nikogar in ničesar«. Bori se proti psevd-socialistom in socialistom iz sporta in zve-sto sledi spoznanju, ki je že tisoče in tiso-če oplašilo. Z roko v roki z Magdaleno Dejanovo, ki je lastnica ohranjenih človeš-kih kvalit, se bori proti pokvarjenemu okolju, ki je posebej v Mariji Ferrari. Skratka, borba človeških kvalit s po-kvarjenostjo, vmes pa plastični konflikt, povzet iz zakulisne teatarske borbe, to je moja drama »Rafaela Ferrari in njena Marija«. Pri študiju svetovne dramatike sem spoznal vso bedo in majhnost naše domače. Krivda za to siromaštvo je do neke mere na naših pisateljih samih, a nič manj je ni na tistih, katerih dolžnost je, skrbeti za smer in nivo slovenskega gle-dališča, pa gredo molče preko vrednih do-mačih del in uganjajo neke vrste medna-rodni solizem. Naš dramatik pa skrben in preplašen stoji neke ob strani in le tu pa tam se kdo prebudi iz letargije in ob-zirno vzklikne, da tukaj nekaj ni v redu. Pa je vse spet dobro, ker slovenska gosto-ljubnost ne dopušča, da bi se v sobah za tuje predloge mudili domači ljudje. Drugo po svetu pa so že zdavnaj uveljavili načelo reproducitete: Mi smo dejali vašega avtorja na repertoar — koga boste vi vzeli izmed naših?

— Slovenska scena pa — kakor že beseda pove, je scena slovenskih dramatikov, se-stavljena iz poklicnih igralcev in režiser-jev. Njen namen je predvsem, nuditi igral-cem, ki so končali svoje študije na tujem ali doma, možnost odrskega življenja, zlasti z uprizorjanjem domačih del, da bo tako pomagala dvigati nivo iz mirne dra-matske borbe. Zbral sem okoli sebe mlade ljudi, ki enako čutijo in mislijo, ki so za gledališče trpeli in se borili zanj. Tu pa tam bomo vabili kot goste najvidnejše osebnosti iz Narodnega gledališča, kakor smo prvega povabili Milana Skrbinška, pri katerem je že marsikateri slovenski igra-lec dobil osnovo o gledališki umetnosti. Tudi med nami je večina njegovih učen-cov: Majda Skrbinškova, nadarjena igra-lka, ki je bila lani angažirana v Skoplju, Kalanova, ki se razvija v krepko odrsko umetnico, Brezger, ki se je šolal tudi na Dunaju in je nastopal že v ljubljanski dra-mi, talentirana vsika igralca Sever in Mehora in Ivo Krška. Iz Prage prideta režiser Sinti, ki se je letos uspešno uve-ljavil, in igralec Gale, oha absolventa praškega konservatorija. Po krstu na Jese-nicah in po turneji, ki jo nameravamo pri-rediti po raznih krajih Slovenije, bomo na-stopili tudi v Ljubljani, kjer je sedež Slo-venske scene. Predstavili se bomo mladi z delom, ki smo ga sami napisali, in do-kazali bomo, da smo oder na nivoju po-klicnih gledališč. Šli bomo iz kraja v kraj in trosili med narodom; lepo govorjeno slovensko besedo in zdrave, klene misli. Samorodnost pa gre tudi preko mej, saj imamo najvidnejši primer v E. F. Bu-riani, ki je zrasel prav iz tistega, kar je bilo pri Čehih občečloveškega. Mi bomo zrasli iz slovenske drame, po slovensko bomo povedali občečloveško resnico in zato bo svet naš.

L. M.

Naši umetniki in rimska razstava

Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani nas je prosilo, da preobimo v zvezi z razstavo jugoslov. umetnosti v Ri-mu naslednji odgovor na članek v »Sloven-cu«. Tega odgovora »Slovenec« ni objavil. V »Slovencu« od 4. t. m. je bil objavljen članek z naslovom »Jugoslovanska razsta-va v Rimu«, ki pojasnjuje misel in namen te razstave. Sicer povsem stvarni članek je vseboval nekaj trditve, o katerih moramo ugotoviti, da ne drže. Članek trdi, da del naše umetniške javnosti ni pravilno razu-mel težnje prirediteljev te razstave, jo po-skušil omogočiti, ter da umetniki niso imeli globlje poudarila za njen bojok. Ugotavljamo, da ni nihče izmed umetnikov poskušil omogočiti razstavo in je tudi nihče ni bojkotaliziral iz preprostega razloga, ker je g. ban, pooblaščen po g. prosvetnem ministru za slovenski del te razstave šle-viško določeno zbirko umetnin (10 slik in 8 risb) mogel vsak trenutek sestaviti iz naših javnih zbirk. Prav tako je popolnoma odveč govoriti o bojkotu, ker tisti, ki ni bil povabljen, razstave bojkotalizirati ne more, povabljeni pa se vsi razstave udeležujejo. Podpisana organizacija je razpravljala o rimski razstavi na svoji seji in ugotovila, da je g. prosvetni minister zasljal v Beo-gradu tankanjše umetniške skupine ter posamezne umetnike in poslal v Zagreb dvakrat načelnika umetniškega oddelka svojega ministrstva, da pridobi tudi hrvaške umetnike za to razstavo. Podpisana or-ganizacija pa od ministrstva o stvari ni bila obveščena, pač pa je izvedela iz ča-sopisa za število umetnin, dovoljeno Slo-vencom, to je 10 slik in 8 risb; za Zagreb in Beograd je bilo določenih po 25 slik, 5 kipov in 8 risb. Sprito takega ravnanja s slovenskim delom razstave in obveščeni, da so organizacije v Beogradu odklonile udeležbo (na razstavi sodelujejo sedaj le nekateri erbski povabljeni umetniki), prav tako tudi vse zagrebške umetniške skupi-ne, je podpisana organizacija, sledeč obraz-loženim sklepom erbskih in hrvaških tina-rišev, poslala gospodu prosvetnemu mini-stru tale brzojav: Društvo slovenskih li-kovnih umetnikov v Ljubljani protestira proti načinu in ključu vabil na razstavo v Rimu in bo solidarno z nadaljnjimi ukre-pi zagrebških in beograjskih tovarišev. Dasi je večina povabljenih slovenskih umetnikov vključena v podpisani organi-zaciji, vendar ta ni storila ničesar, kar bi moglo zabraniti povabljenim umetnikom

udeležbo na razstavi. Organizacije vseh treh centrov so kritizirale dejstvo, da se upošteva likovna umetnost ob priliki kul-turne reprezentance države v tujini, doma pa se življenjska vprašanja in interesi li-kovnih umetnikov ne upoštevajo. Preleto je komaj nekaj mesecev, ko so imele umetniške organizacije neveseljosti s pa-riško razstavo, pa so se sedaj, z rimsko, zo-pet ponovile. Zato moramo, le, pozdraviti obljubo g. bana dr. Nallacheva, da se bo izdelal program, po katerem naj v bodoče umetniška zvežstva složno ukrepaajo o vseh umetniških reprezentancah in o in-teresus umetniškega stanu. — V Ljubljani, 10. junija 1937. Društvo slovenskih li-kovnih umetnikov v Ljubljani.

Sokol Sv. Pavel pri Prebodu. Nedeljski nastop domačega sokolskega društva se je razvil v prisočno manifestacijo sokolske misli. Trije članski in četni prapor so zgr-nili v naš sicer mirni kraj toliko domači-mirov in goslov, da je zaigralo srce še tako mrgolede mu opazovalcu gromedečih se oblakov. Krasna povorka se je zaključila na prostiranem telovadišču, kjer so vsi od-deki in občinstvo strumno pozdravili državno zastavo in himno. Nato so se vrstili nastopi vseh oddelkov, dokler nas niso povabili v bližino okusno opremljeni šo-tori. Dostojno je minil nastop, ki je le še trdnice začrtal v sokolska srca zavest, da se zlato čisti v ognju, sokolska zavest pa v premagovanju naporov.

Po zaključku Tedna hrvatske kulture

Zagreb, sredi junija
Letos so zagrebški kulturni činitelji prvi-č organizirali Teden hrvatske kulture. Dve, že prej napovedani glavni prireditvi namreč festival Hrvatske pevske zveze in pregled (smotra) hrvatske kmečke kul-ture, so združili z celo vrsto kulturnih pre-davanj in koncertov domačih skladateljev, z razstavnim sejmom narodnih ročnih iz-delkov, z izključno domačim repertoarjem v gledališču in naposled s Tednom hrva-tske knjige. Glavni smoter zagrebškega Te-dna kulture je imela biti manifestacija neodvisnosti hrvatske kulture, oziroma po-udarek hrvatske kulturne individualnosti, kar ima v današnjih razmerah na Hrvat-skem svoj poseben pomen. Zato sta imeli posebno ob glavni prireditvi poleg kul-turnega tudi politični značaj. Ob pomanj-kanju stvarnih pridobitev smatrajo za za-

potrebno, da ob vsaki priliki poudarjajo hrvatsko, hrvatsko trobojnico, hrvatsko skupnost in slovo. Teden hrvatske kulture je imel služiti istemu namenu, namreč na-glašanju posebne hrvatske kulturne indi-vidualnosti. To je bila torej predvsem hr-vatska manifestacija v vrsti ostalih na-rodnih manifestacij z istim smotrom.

Dobro sta uspeli le glavni dve prireditvi, srednje Teden hrvatske knjige in raz-stavni sejem, medtem ko je bil uspeh osta-lih prireditev bolj skromen, kar je »Jutro« kratko že zabeležilo. Gotovo je pomlad primernejša za take prireditve kakor se-daj, ko je v Zagrebu nezgodna vročina, na kmetih pa čakajo največja poljska dela. Z druge strani je Teden zavisel od termi-nov glavnih prireditev, v prvi vrsti od re-vije Seljačke Sloge.

Rekorden obisk sta zabeležili obe glavni prireditvi, ki jih je obiskalo okrog dvajset tisoč ljudi, medtem ko je na vseh ostalih 27 prireditev razen razstavnega sejma bilo nekaj manj od štiri tisoč ljudi. Skoraj po-polnoma je izostala pokrajina, kateri je Teden bil v prvi vrsti namenjen. Obnovlje-na Hrvatska pevska zveza je slavila svoj preporod, potem ko je bila po nepotrebnem razpuščena in zopet obnovljena. V ta Teden je padel tudi 11. junij, rojstni dan bratov Radićev, Antuna in Stjepana, »bo-žič« hrv. kmečkega pokreta. Posebno sta-rejši brat dr. Antun Radić je bil oznanje-valc in prvi tolmač hrvatske kmečke av-tohtone kulture ter sedanja Seljačka Slo-ga samo nadaljuje njegovo delo. Po njegovem tolmačenju je hrv. kmečka kultura popo-lnoma samorastla, njen nosilec je kmečki narod ter je treba kot tako ohraniti in še bolj negovati, ker je najpristnejši izraz narodne duše.

Festival Hrvatske pevske zveze. Med najbolj uspele, impozantne prireditve Te-dna kulture je treba šteti drugi festival Hrvatske pevske zveze, ki združuje že danes lepo število 115 pevskih zborov iz vseh hrvatskih krajev. Festival se je vršil v veliki dvorani novega Zagrebškega Zho-ra, pod vodstvom Nikole Fallera, slavnega dirigenta in predsednika Zveze. V dveh dneh je nastopilo skupno 53 zborov, med njimi 14 kmečkih. Pevcev je bilo skupno okrog tri tisoč. Zbori so moški ali mešani, čisto ženskih zborov ni bilo. Edini otroški zbor »Vladko Maček« iz Oroslavja je vzbujal seveda izredno pozornost. Razen iz banske in dalmatinske Hrvatske so bili zbori še iz Vojvodine in Bosne. Zbori so izvajali v glavnem sodobne hrvatske ska-ladatelje in so precej zanemarljivo glasbeno tradicijo. Največ so bili izvajali Matz, Grgošević, Zganeč, Spoljar, Dugan ml., Lovrić in Krnić. Festival je imel biti v prvi vrsti mogočna manifestacija, drugič bi bilo gotovo bolj primerno izvršiti naj-prej ožjo izbiro zborov in izbrati župske prve, ki bi potem med seboj tekmovali na festivalu v Zagrebu. Strokovna kritika je priznala največjo umetniško višino »Ku-haču« iz Osijeka. Odlikovali so se tudi za-grebški zbori, predvsem »Glasbeno dru-štvo intelektualcev«. Festival je bil zak-ljučen z veliko manifestacijo pred gleda-liščem, kjer so se zbrali vsi zbori na čelu s svojimi praporji, in kjer so skupno z šte-vilnim občinstvom zapeli »Lijepo našo do-movino«. Nekateri skladbe festivala so bile prenašane tudi preko večjega števila ameriških radio-postaj. Na drugem fe-stivalu so bile izvajane samo hrvatske skladbe, medtem ko jih je bilo na prvem festivalu samo 20%. V zvezi s festivalom je treba končno omeniti tudi sporazum med večino hrvatskih skladateljev, med »neodvisnimi avtorji« zadrage »Sklade«, ki so vedno naglašali hrvatsko kulturno in-dividualnost, ter med skladatelji izven »Sklada« v smislu sodelovanja s Hrv. pev-sko zvezo in Seljačko Slogo. Hrv. sklada-telji nameravajo ustvarjati na temelju av-tohtone kulture tudi glasbena dela večje arhitektonike, usmerjajoč svoj stil v na-rodni izraz s stvarnim hrvatskim obelež-jem.

Teden hrvatske knjige. V Te-dnu kulture se je vršil tudi Teden hrva-tske knjige ne samo v Zagrebu, marveč tu-di v številnih mestih hrvatske pokrajine. Ta poskus se je povsod prav dobro obnesel in je veliko pripomogel k popularizaciji del domačih avtorjev. Matica Hrvatska je skupno z Društvom hrv. književnikov in z Društvom sv. Jeronima uredila paviljon na Jelačićevem trgu v obliki odprte knji-ge, a na Zrinjevcu so zgradili paviljon najzanimivejši zagrebški založniki: Stj. Ku-gli, Binoza domači in svetovni pisatelji, Radićeva knjigarna, Minerva, Orbis in Ce-lap. Ob priliki otvoritve paviljona Matice Hrvatske je poudarjal njen predsednik prof. Filip Lukas, da se pravo delo narod-nega pesnika in pisatelja zrcali v duhu narodnem in v pravcu organske integra-cije. Tega ne odobravajo oni, ki v Hrvat-skem narodu ne vidijo celote, temveč neki del, niti v njem ne vidijo posebnega na-rodne duha in zato stalno napadajo M. H., katere delo pa ogromna večina nara-da na čelu z voditeljem odobrava. S temi be-sedami je prof. Lukas označil načelno sta-lišče M. H. V Tednu hrvatske knjige si res lahko videl skorajda vse, kar je bilo v zadnjem času značilnejšega ustvarjeno v hrvatski književnosti. Posebno lepe in oku-sne so celotne izdaje spisov Vlad. Nazorja, Augusta Senoe, Venceslava Novaka, Eu-gena Kumičića, Antuna Radića, A. G. Ma-toša i. t. d. Vsekakor je propaganda hrva-tske knjige dosegla lep moralni in gmotni uspeh ter vzbudila med občinstvom mnogo smisla za domače pisatelje in pesnike. Naj omenimo samo, da je Matica prodala knjig za dvajset tisoč din. Hrv. založniki bodo v tem pravcu nadaljevali koristno propa-gando za domačo beletristiko.

Razstavnij sejem kmečkih ročnih izdel-kov. Precejšen zanimanje je vzbudil raz-stavni sejem hrv. ljudskih ročnih izdelkov v Zagrebškem Zboru, ki ga je obiskalo ne-kaj manj od dva tisoč ljudi. Razstava je nudila krasno sliko ustvarjajoče umetniške sile hrvatske vasi in je predstavljala hkrati del hrvatske etnografije. V teh krajih je ohranjene še mnogo narodne tekstilne umetnosti. Razstava je bila tudi poleg re-vije Seljačke Sloge najlepša manifestacija hrv. kmečke kulture. Moški in ženski iz-delki narodne ornamentike so predstavljali razne hrvatske kraje, kakor Podravino, Po-savino, zagrebško okolico, Slavonijo (v ož-jem smislu), Srem, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Vezensinske in tkalske tra-dicije so še zelo močne v hrv. kmečkih domovih. Razstavljene so bile številne ve-zenine, tkanine, čipke, bosanski nakiti in narodne nošnje, vse v čudoviti skladnosti barv in ornamentov. Krasni so bili tudi moški izdelki iz lesa, kože in gline, poseb-no vse mogoče rezbarije. Vsa razstava je zapustila na obiskovalce najlepši vtis in je tudi dobro upela v vsakem oziru.

Domača gledališka repertoar. Tudi zagr. gledališče je ob priliki Tedna

I/Sokol/2000/ nepremaknjeno

Premaknjeno silka bodo skoro imela celo redkosti, kajti novi gumb na oklopu »KODAKOVE VOLLENDE« 628 omogoča tudi daljša trenutna snemja in roke — a ven-dar nepremaknjena čudovito praktično: obe roki držita aparat, pogled skozi iskalo, kot sam od sebe se znajde kazalec na gumbu — lahak pritisk — in silka je Vaša! Sedaj lahko snimate tudi v ročavičah.

Različne izvedbe! —
Zahtevajte ponudbe od
Vašega fotografa ali
naravnost od
KODAK
D. S. O. J.
ZAGREB — ILICA 24

kulture uprizorilo izključno dela domačih avtorjev, ki so bila v teku sezone na re-pertoarju. Prvotno objavljeni spored gle-daliških predstav je bil zanimivejši od te-ga, ki so ga res izvedli. Uprižorjena so bila tale dela: Drame in komedije: Zrinjski (Strozzi), Slučaj s ulice (Senčić), U pravom svijetlu (Zdenka Smrekar), Naj-bolja idea tetke Olge (Preradović), Gospo-dsko dijete (Mesarić), Malo grunta, puno greha (Lamza), Grančari (Freudenreich); Opere: Porin (Lisinski), Nikola Šubić Zrinski (Zajc), Povrtak (Hatzke), Ero Gotovac; Operete: Mala Floramy (Tijar-dović), Tu je sreća (Gloz), Momei na brod

(Zajc), Barun Trenk (Albini). Dvakrat je bil izvajen Lhotkin balet »Hudič na vasi« s Pio in Pino Mlakarjem vedno z lepo ude-ležbo. Matica hrv. gledaliških prostovolj-cev je ponavljala stilizirane hrv. narodne ples z berlinske olimpijade. Domačini bratov Radićev iz njihovega rojstnega kra-ja Trebarjevo (blizu Siska) so pokazali kmečke svatbene običaje. Češkoslovaške ra-dio-postaje so prenašale opere »Povrtake« in opereto »Momei na brod«. Tudi v gleda-lišču je bil v splošnem slab obisk, ki od-govarja sicer polovici povprečnega teden-skega obiska.

O. A.

Lep sokolski praznik v Ormožu

Ormož, junija 37.
Sokolsko društvo Ormož je v nedeljo 6. t. m. veličastno proslavilo 25 letnico ob-stoja. V Ormožu je bil okrogli zlet vseh društev in čet širnega Dravskega polja, društvo samo pa je razvilo svoj prapor. Krasen dan je privabil mnogo naših pri-jateljev, med katerimi je bilo precej bra-tov in sester, ki so pred 25 leti osnovali društvo, ter naših nekdanjih članov in članice, ki jih je pot življenja odvedla v druge kraje. Vsi ti so se lahko prepričali, da je njih započeto delo rodilo dobre sa-dove.

Takoj po sprejemu došlih dragih gostov na kolodvoru so bile skušnje vseh nasto-pajočih oddelkov na izredno lepo naravno urejenem letnem telovadišču v Tyrševji grabi. Po skušnjah je sledila tekma v od-bojki za pujsko okrogno prvenstvo med društv. Ptuj-Dolina, Lendava-Središče-Or-mož, kjer so si naši člani ponovno priborili okrogno prvenstvo.

Ob 11. uri se je na letnem telovadišču razvil društveni prapor. S tem se je ure-sničila že dolgoletna želja društva, ki se pa zaradi težkih gmotnih razmer, s kate-rim se bori Sokolsko društvo Ormož, žal dosedaj še ni mogla izvesti. Prapor je ukusno in lepo ročno delo podnačelnice našega društva s. Martje Horvatove. Na prednji strani državne trobojke je sokol v poletu, pod njim pa letnica 1912-1937, do-čim je na zadnji rdečebeljavni strani med le-pim narodnim ornamentom napis »Sokol-sko društvo Ormož«. S. Horvatova si je za-služila za ta trud res lepo priznanje in zahvalo. Starosta br. Rakusa Ivan, je med svojim govorom pozdrvil navzoče od-po-slance župe in okrožja, kakor tudi zastop-nike sreskega načelnstva ter mestne občine ormoške. Spominjal se je vseh onih čla-nov, ki so pred 25 leti položili seme, iz

katerega je vzklilo naše društvo, ki je dan-es zelo močno in marljivo. Omenjal pa je tudi vse težave, katere je moral pretr-peti Sokol v Ormožu, ter je pozval vse navzoče, da se še z večjim veseljem in trdnostjo voljo opreimejo resnega dela v Sokolstvu za blaginjo naše lepe domovine in ljubljeneja kralja. Istočasno, ko se je br. starosta razvil prapor, je tajnik br. Lipo Izaker odkril spominsko ploščo, na kateri je bila z več ko 100 darovalnimi spomin-skimi žrebčki napravljena sokolska inicialka po načrtu br. Novaka Jožeta. Godba je zaigrala državno himno, Kumci se. Bano-va in Grivčeva sta pripeli praporo spomin-ski trak, kakor je brat starosta izročil novi prapor br. Vaupotiču Ivanu, kateri je gi-njen zaobljubljeni, da bo to našo najlepšo svetinjo čuval in branil do svojega zadnje-ga diha. Lep je bil prizor, ko se je 8 nav-zočin praporov pozdravilo in poljubilo s svojim novim tovarškim, našim mladim praporom. Sledil je še govor župnega od-poslanca br. dr. Salamuna, ter zastopnika mestne občine br. Rosine, ki sta oba po-zivala k složenemu in vztrajnemu delu za procvit in korist sokolstva in domovine. Za zaključek je godba zaigrala »Hej Slo-vani«, iz grl navzočih je mogočno zazorila ta naša sokolska himna. Razvila se je ve-ličastna povorka z 9 praporci na čelu, ki je ob vzklikanju mešanov kraju, Ju-ro-slavi in sokolstvu med dežjem cvetile ko-rakala po mestu, kjer so bile vse hiše slavnostno okrasene z narodnimi troboj-nicami. Tako lepo uspele sokolske mani-festacije Ormož še ni videl; pokazala je, da je Ormož res sokolska trdnjava.

Pred popoldanskim nastopom se je izvr-šil pozdrav državnih zastavi, kakor je sledil strumen nastop raznih oddelkov. 6. junij 1937. bo v zgodovini ormoškega Sokola zapisan z zlatimi črkami, ker je pokazal našo moč.

Sokolski praznik v srcu Slovenskih goric Nov dokaz sokolskega napredka ob severni meji

Ljutomer, 22. junija.
Z društvenim telovadnim nastopom je v nedeljo popoldne Ljutomerski Sokol pred-ložil širši javnosti račun svojega plodonos-nega dela. Bil je to izredno lep sokolski praznik v metropoli Priekije. Privabil je od blizu in daleč zares prave brate, ki si upajo vsak čas pokazati, da so Sokoli. Izredno lep obisk zlasti starejših Sokolov in Sokolje je viden dokaz, da je ravno v sedanjih časih, ko preživlja Sokolstvo v dravski banovini težko borbo, potrebno zopet točno strniti vse vrste in pokazati moč Sokolstva onim, ki bi mu tako srčno radi v lastni domovini strli krila; ravno ti nasprotniki pa so se to-krat lahko prepričali, da velja za vse So-kolstvo le geslo: »Živi, bori se, ne kloni!«

Ze v dopoldanskim urah je prihajalo šte-vilno telovadišče članstvo k skušnjam. S po-poldanskimi vlakni pa je prišlo še ostalo članstvo in Sokolstvu naklonjeno občinstvo. Razvila se je prav lepa povorka pred So-kolski dom. Za, da letno telovadišče zara-di zadnjih povodnji ni bilo uporabno in da se je moral nastop vršiti na veseličnem pro-storu, ki je vključil svojo prostornost bil pre-majhen. Zato del članstva ni mogel nasto-piti.

Po zboru in vkokanju vseh oddelkov v krojih (po številu 286) je starosta br. dr. Marko Stajnar orisal naloge in delo Sokol-stva. Lepi govor je zaključil s krepkim po-zdravom prvemu starostu br. Nj. Vel. Kra-

lju Petru II., kakor je ob igranju »državne himne« bila dvignjena državna zastava na lepo okrašen drog. Vse članstvo in občinstvo je ob spremenju ljutomerske mest-ne godbe zapelo sokolsko himno »Hej Slo-vani«, kakor je sledil javni nastop pod vo-dstvom okrognega načelnika br. Slavka Sto-parja ter društvenega načelnika br. Pohla in s. načelnice Severjeve.

Nastopila je prvo moška in ženska deca z dokaj skladno izvedenimi prostimi vajami, po številu 90, ker za več ni bilo pro-stora. Vodila sta br. Regoršek in s. Sever-jeva. Sledili so nato naraščajniki in nara-ščajnice 46 po številu pod vodstvom br. Berčeta in s. Skofce. Pri orodni telovadiji je razven naraščaja nastopila članska vr-sta na drogu. Posebej so nastopili: moška deca z vajami na zredi, petorica članov pod vodstvom br. Pohla, njena izvedba in skladnost je zadivila vse gledalce, ter 8 na-raščajnic s polkminim plošom »Baruška«. Spod-re je bil zaključen z nastopom članov in članice po številu 96, ki so s skladno izved-bo predpisanih prostih vaj želi; burno pri-znanje gledalcev. Ob zaključku nastopa je bila državna zastava zopet sneta ter se je nato razvila prijetna prosta zabava. Na-stopu je prisostvovala lepa številna občin-stva, med njim tudi občina Naklo, kjer je m. dr. narodni poel izvršila angleška Na- predstavniki nek skemu zboru prija

Vzajemna posojilnica v Ljubljani, r. z. z o. j. — Miklošičeva cesta 7

nudi za vloge popolno varnost in jih obrestuje po 4% do 5% po dogovoru. Nove vloge so vsak čas v celoti na razpolago. — Daje posojila na vknjižbo, poročstvo, zamambo na plačo itd. po NIZKI OBREŠTNI MERI

A. POLTZER:

Kaminski napušč

Prigode Patricije Holmove

št. 13

»Menda ne mislite, da delata Estol pa tisti, ki ste ga prvega imenovali, drug drugemu v roke?« Whinstone si je pritiskal kazalec na ustnice. »Za zdaj — niti besedice o tem!« Videl, da muči poročevalca častniška radovednost, se je podvzval: »Nisem nehalen, Hurst! Dragocene reči sem zvedel od vas, zato vam obljubim: izmed vseh častnikov boste vi prvi, ki mi povem svojo stvar! Obljubite mi pa tudi vi, da do nadaljnjega trenutka, ko bo zadeva zrela, ne črhnete živi duši besedice!« Hurst je molče podal nadzorniku roko. Čez nekaj minut sta skupaj odšla iz kluba.

Šluice-Favart je bil tisti, ki je izdal Whinstonu domnevno Estollovo skrivališče. Ravnatelj »Old Man Cluba« je bil po kvemvrem dogodku v prostorih svojega podjetja brez sledu izginil. Izlet v Sutton je obrodil popoln uspeh. V majhnem selksem dvorcu, precej v stran od ceste, so scotlandyardski uradniki zasledili Estolla in z njim vred Alberta

Nodona, nekdanjega Mellerjevega slugo, ki je bil izdal svojega gospodarja. Tretji, ki so ga prijeli, je bil velikan John Plane, bivši vratar v »Old Man Clubu«. Samo glavarja tolpe niso dobili v roke. Vsi trije malopridneži so zdaj z vezanimi rokami sedeli v veži vile. Estoll in John Plane sta mirko gledala predse. Albert Nodon — njegov neznan poslodajalec ga je bil vzel po Mellerjevi smrti v svojo službo — se je vidno odmikal od njiju. Morda je hotel s tem pokazati, da se zdaj, ko prihaja ura obračuna, odmika tudi od njunih dejanj. Nadzornik Whinstone je pristopil k detelji, toda Estoll in Plane sta molčala kakor malika. Whinstone jima je kmalu obrnil hrbet: videl je, da ta mal ne bo prida izvedel od njiju. Whinstone je bil prepričan, da nobeden izmed njiju ne pozna glavarjevega skrivališča. Šel je celo dalje ter rekel Alisi Rakovi in Favartu, ki sta se bila v policijskem avtomobilu pripeljala z njim, da se mu zdi jako verjetno, da niti ti najbližji »sodelavci« zločinskega glavarja ne vedo, kdo je v resnici. Marsikaj je pričalo o tem. Nižji nadzornik Smith je bil nekoliko užaljen, ker ga niso pritegnili k temu posvetu. A potolažil se je, ko je slišal, da Whinstone ne misli spremiti ujetnikov v Scotland Yard, temveč prepušča vso slavo njemu. Whinstone in njegova zaveznika so zapustili selški dvorec še pred nižjim nadzornikom Smithom. Njihov voz je zbrzel nazaj proti Londonu. Polnoč je bila zdavnaj minila, ko so se ustavili pred neko hišo v Pagevi ulici.

»Da ga ni doma, je več ko gotovo,« je menil Whinstone. »Tudi ne verjamem, da bi na njegovem javnem stanovanju ka jnašil A vendar, oglejmo si gnezdo.« Čez nekaj minut so stali v majhnem stanovanju. Bilo je zelo skromno opravljeno in nikjer ni bilo videti ničesar sumljivega. V omari je viselo nekaj oblek, ki niso bile več nove in se niso moge ponasati z elegantnostjo. Razen ene. Ta večerna obleka je bila očividno izdelana v dragi krojačnici. Alice Rake je radovedno ogledovala elegantno oblečilo. In zdajci je Whinstone začel šum. Slišati je bilo, kakor da bi nekdo paraf šiv. Uganil je, kaj se je bilo zgodilo. Priskočil je in videl, da dedke krčevito nekaj stiska v pesti. »Prosim, ali smem videti?« je vzkliknil. Ne da bi odprla roko, je Alice Rake odvrnila: »Nadzornik Whinstone, mislite na svojo obljubo!« Brez besede se je naklonil. Zapustili so stanovanje, in Favart ga je zaklenil s svojim vetrihom. Ko sta šla po stopnicah — Favart je bil pohitel naprej, odklepat hišna vrata — je Whinstone tiho in v veliki skrbi dejal: »Miss Alice, ali se zavedate nevarnosti, ki se podajate vanjo?« In ko je dedke molčalo, je nadaljeval: »Vsaj naslov mi izdajte!« Trenutek ali kaj se je obotavljala, nato je nadzornik zagledal v njeni roki košček belega platna. Na platnu sta bila s črnim zapisana lastniško

ime in naslov: »Leonid Warden, 173 Linden Gardens, W. 2.« »Moj Bog!« je vzkliknil Whinstone. »Torej je tudi najspretnejši zločinec zmožen neumnosti, ki se ne bi smela pripetiti niti začetniku... Najbrže se ni utegnil preobleči, pa je šel v fraku gospoda Leonida Wardena na svoje uradno stanovanje. To bi človek še razumel — da pa ni odstranil imena iz obleke, to je kar neverjetno!« »Morda ni vobče nič vedel o njem,« je odgovorilo dedke. »Nekateri krojači vsijejo ime v žep, in kupec ga šele po naključju opazi.« Na cesti sta se ločila. Alice Rake je Whinstona še enkrat opomnila: »Do jutri opoldne mi pustite proste roke! Ako ne bi dotlej nič slišali o meni, lahko v božjem imenu nastopite.«

Rahel šum je zbudil Leonida Wardena. Negonsko je segel z desnico na mizico ob couchu, kjer je ležal popolnoma oblečen. Toda samokresa ni bilo več na njegovem mestu. Preden je utegnil drugič ganiti z roko, je blisnila luč. »Kvišku roke!« je zaklicala Alice Rake in namerila svoje orožje na moža, ki se je bil nekoliko privzdignil. Ob pogledu na dedke se mu je nehote iztrgal osupel glas. »Miss Bradford!« je vzkliknil. »Da se mi ne ganete!« je bil grozeči odgovor. Mož, ki je že hotel vstati, je okamenel, zakaj dedketov pogled je razločno obetal, da mu na prvi gib požene svinec v glavo.

CENE MALIM OGLASOM
Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oz. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in šifro se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi
Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.—** v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pisnu obnem s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgornj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljaniti na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Krojaški pomočnik
dobro, dobi službo za fine velike kose. Hrana in stanovanje v bliš. Pavel Udri, Slov. Javorik. 16400-1

Trgovski pomočnik
manufakturni, starija moža prakso, dobi mesto v trgovini M. Kramar, Kemaik. 16400-1

Pekovskega pomočnika
sprejme takoj Anton Bohar, pekarna, Tržič. 16401-1

Šiviljo
samostojno prikovalko, dobro mož, za takoj, iščem. Mesto stalno. Salom Nada Rogelj, Napoleonov trg 7. 16429-1

Služkinjo
veljeno kuhe in vseh hišnih del, sprejem takoj ali 1. julija. Plača dobra. Javiti se »Moj dom« Dvorčakova št. 8. 16428-4

Hlapca
ki bi obnem vodil kruha, knjig, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16429-1

Službe išče
Vaska beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Mlada gospa
simpatična, lebona ne po lastni krivdi, vajena gostoljubnosti, vseh dela, želi mesto natakarike. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo poštena«. 16416-3

Med mestom in deželo
posreduje »Jutrova« mali oglasnik

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

Čez nekaj minut se Hinko vrne. V kreppljivi drži svečo. »Pojdita za mano!« nama veli. Po mnogih temnih rovih naju privede v velik podzemeljski prostor. V tem prostoru pa ne vidi lepah daril, ampak samo nekaj zabojev in strojev, ki ne obetajo dobrega...

Zasluzek

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovci išče zastopstvo
slovenskih firm, špecerije in manufakturne stroke za Savsko banovino (Podravina). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zastopstvo 1«. 16421-3

Vajenci (ke)
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenke
za meh. vojenje in predtisk sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana. 16100-44

Prodaj
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Najboljši trboveljski

PREMOG
brez prahu, koks, suha drva

I. Pogačnik
BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Elektrolux hladilnike
brez motorjev na električni pinski ali petrolejski pogon prodaja na ugodno odplačilo TEHNA, Ljubljana, Mestni trg 26/1. — Telefon 351-30

Hranilne knjižice
kupite ali prodaste potom moje oblastveno dovoljenje pisarne najboljšje

RUOLF ZORE
Ljubljana Gledališka 12. Telefon 38-10. 16426-16

Hranilno knjižico
Ljudske posojilnice v Kranju, do 13.000 Din, ali več manjših vlog do iste vsote, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »13.000«. 16441-66

Posest
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vila naprodaj
nova, moderna, 2 trišobni, komfortni stanovanji. Vprašati: Trafika, Pasaža. 16411-20

Trgovska hiša
v centru, velik zdraviliški kraj, 3 trgovska lokala, sezonske robe in gospodarnost ugodno naprodaj. Ponudbe na posredništvu Jutra v Celju pod znakom »30. junij«. 16427-30

Novo vilo
enonadstropno, s tremi dvošobnimi stanovanji, kopalnicami, kuhinjami, ostalimi priključitvami, ugodno naprodaj. Vipevska 10, Kolesarje. 16428-20

Dvodružinsko hišo
enonadstropno, novo, prodam za 95.000 Din. Vprašati v gostilni Zohar, Maribor, Tržaška c. 3. 16430-20

Lokomobile

dve prodam, vse od 80/100 HP drugo od 20 HP v dobrem stanju. Pisemno ponudbe na »Interklam«, Zagreb, Masarykova 28. pod »Lokomobile K-4064«. 16495-2

Obri
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gumbi - plise
entel, azur, predtisk. Monogrami, hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Surinaj. 85-30

Kupim
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Manjšo blagajno
v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »št. 336«. 16436-7

Stružnico za železo
(Eisenstrecke) rabljeno, v dobrem stanju, dolžina 142 do 3 m kupim. Ponudbe s ceno na Karl Baumkretz, Sv. Jurij ob Ščavnici. 16436-7

Poljsko kovačnico
(Feldschmiede), vitel (vinta za dviganje) ter železne droge, vse rabljeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Starina«. 16431-7

Kapital
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posojila dajemo
v gotovini ali blagovnih bonih HERMES, Informacijski Tavčarjeva 2. št. 16-16

Hranilne knjižice
kupite ali prodaste potom moje oblastveno dovoljenje pisarne najboljšje

RUOLF ZORE
Ljubljana Gledališka 12. Telefon 38-10. 16426-16

Hranilno knjižico
Ljudske posojilnice v Kranju, do 13.000 Din, ali več manjših vlog do iste vsote, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »13.000«. 16441-66

Posest
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vila naprodaj
nova, moderna, 2 trišobni, komfortni stanovanji. Vprašati: Trafika, Pasaža. 16411-20

Trgovska hiša
v centru, velik zdraviliški kraj, 3 trgovska lokala, sezonske robe in gospodarnost ugodno naprodaj. Ponudbe na posredništvu Jutra v Celju pod znakom »30. junij«. 16427-30

Novo vilo
enonadstropno, s tremi dvošobnimi stanovanji, kopalnicami, kuhinjami, ostalimi priključitvami, ugodno naprodaj. Vipevska 10, Kolesarje. 16428-20

Dvodružinsko hišo
enonadstropno, novo, prodam za 95.000 Din. Vprašati v gostilni Zohar, Maribor, Tržaška c. 3. 16430-20

Na Rakeku

prodam na najprejnejši točki gostilno-restavracijo s 10 sobami, kuhinjo in ostalimi priključitvami ter velikim sadnim in zelenjadnim vrtom, hlevom za vino, drvarnico, elektriko, vodovod, pralnico in veliko vinsko kletjo itd. s velikim prometom in donosom, po nizki ceni in ugodnih plačilnih pogojih. Natančnejša pojasnila daje: Anton Demšar, Rakek. 16436-30

Stanovanje
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
komfortno, s kabineto, oddam takoj v Šiški. Vprašati: Trafika, Pasaža. 16410-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, s kabineto in solno, s balkonom, oddam v bližini Obrtnice šole, odnosno banovine. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16440-21

Sobo odda
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo sobo
opremljeno, svetlo, čisto, oddam 1. julija. Gradisce 9/H. 16412-23

Lepe sobe
opremljene, s posebnim vzhod, skrajno čiste in svetle, oddam takoj. Novi trg 1/H., Jovo. 16394-23

Skromni gospodični
oddam majhno sobico proti nudi ponudbe za eno vojnjo mojega blaga ki Splita v Ljubljano. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Split«. 16442-37

Veliko prazno sobo
v centru, oddam takoj. — Istočasno oddam opremljeno sobo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16433-23

Razno
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

1 tovorni avto blaga
poceni prepeljem iz Ljubljane v Split, ker gre avto sicer prazen. Sprejemam pa tudi ponudbe za eno vojnjo mojega blaga ki Splita v Ljubljano. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Split«. 16442-37

Buret
lister in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceneno

PRESKER
Sv. Petra cesta 14

S Shell Biljbranom poletnim
boste ugonobili vse škodljivce, ki napadajo in uničujejo zelene dele rastlin kakor listne uši, gosenice jabolčnega zavijača, gosenice gobarje itd. Deluje naglo, ne škodi listju niti ostalim zelenim delom rastline.

Obširna navodila in ponudbe zahtevajte od izdelovalca:

JUGOSLAVENSKO SHELL d. d., Zagreb, Gajeva ul. 5.

4746

On še spi, ker ima RASIBLOC

Nov način naglega bitja!

1. Velik prihranek na času (zadostuje pripravo maza na RASIBLOC, a po pol minuti se za lahko obrijete. — 2. Izbite s Rasiblocom je higijenično in antiseptično in kot tako priporočeno od kemikov in strokovnjakov. 3. Pri bitju s Rasiblocom ni potrebna naknadna masaža s kolonjsko vodo, galunom ali sličnim. Dobi se v vsaki trgovini te stroke.

Gumbi
vseh vrst v veliki izbiri pri Osv. Dobeli, Ljubljana, Pred Škofijo 16. 16437-37

Dopisi
Vaska beseda 3 Din; davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 30 Din.

Gospod
želi poznanstvo s neodvisno gospodinjico ali vdovo iz Ljubljane ali okolice. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »izlet«. 16425-24

Informacije
Dvignite dospelje ponudbe: Akviziter, Avtomobil, Bilje banoivce, Cestovnik, Ljubljana, Cas je, Cestovnik, Dobra pozicija, Dolgoročno, Delavoljan, Dobra točka, Dobro ohranjen, Dobro plačnik, Denar, Film, Gozdni čuvaj, Hišnik, Ho-

Naročniki »JUTRA« so zavarovani za 10.000 Din.

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so »Jutrovi« Mali oglasni Slovenci najuspešnejši, najcenejši in najhitrejši posredovalci za službe vseh vrst, za prodajo in nakup vseh stvari, za spremljevalce, lokalne, podjetja, kapital, aktivne in za vse drugo

»VAŠE ZDRAVJE ZAHTEVA«

„OLLA“

GUM...

S Shell Biljbranom poletnim
boste ugonobili vse škodljivce, ki napadajo in uničujejo zelene dele rastlin kakor listne uši, gosenice jabolčnega zavijača, gosenice gobarje itd. Deluje naglo, ne škodi listju niti ostalim zelenim delom rastline.

Obširna navodila in ponudbe zahtevajte od izdelovalca:

JUGOSLAVENSKO SHELL d. d., Zagreb, Gajeva ul. 5.

Ptujske občinske zadeve

Na dnevnem redu zadnje občinske seje je bila predvsem regulacija Dravske ulice, ki je za sedanjí promet preozka. Ulica se razširi, da bo segala v ravni črti od hiše Strohmajerjeve gostilne do ogle mestnega stolpa. Ob cestišču pa se napravi hodnik za pešce in primerna ograja. Z regulacijo bodo takoj pričeli, stroškov bo 25.000 Din.

Finančno ministrtvo ni odobrilo zvišanja doklad na direktne državne davke, zato se je trošarina na vino zvišala na 1,50 din. Prošnji združenja gostilničarjev, da bi se občinska trošarina znižala vsaj na 1,25 din, občina ne ugodí, ker da je sicer nemogoče obdržati finančno ravnovesje.

Za letovanje otrok se 2000 din razdeli v zneskih po 500 din na pomladek JS na gimnaziji, na meščanski šoli, deški osnovni šoli in deški osnovni šoli. Nekaj dobi tudi Rdeči križ. Sokolskemu društvu je tudi za tekoče leto dovoljena brezplačna razsvetljava do 300 kilov. ur v telovadnici in v prostetni dvorani v Mladiki. Nadaje je odobreno pavaljiranje občinske uvoznine (izvzemši pri poštnih paketih) trvdki Orng z zneskom 5000 din in trvdki Schwab z zneskom 8000 din. Prošnje nekaterih gostilničarjev za pavšaliranje trošarin na žganje so odklonjene. Odobreno pa je pavšaliranje g. Hutterju, ker je kontrola otežkočena, z zneskom 1400 din. Odobrena je podpora 4950 din, ki je bila izplačana v obliki posojila iz postavke za brezposelne, da se je brezposelnim delavcem iz Ptuja omogoči odhod na dela v Nemčijo.

Društvo za vzdrževanje cerkve sv. Roka je sporočilo občini, da ne more prevzeti obveze glede vzdrževanja poslopja, ki je last občine. Društvo je pripravljeno prispevati k vzdrževanju zgradbe, v kolikor bodo dohodki društva to dopuščali. Nadalje društvo odklanja osebno jamstvo funkcionarjev za inventar. Dragocenosti se bodo zatorej odslej hranile pri občini in se izročale v uporabo le po potrebi.

Določene so bile nekatere nove podpore za uboge. Pri slučajnostih je g. dr. Kuhar interpelliral v zadevi mestnega kopališča. Zupan je poimnil, da je pred kratkim inž. Maček z banke uprave preštudiral ureditev mestnega kopališča. Stavljen je bil nadalje predlog, da se tudi pri Studenci na Bregu napravijo načrti za moderno kopališče.

Iz življenja na deželi

Iz Ljutomera

1j.— Meščanska šola priredi od 27. do 29. t. m. razstavo risb, ročnih del in drugih izdelkov svojih učencev, na kar opozarjamo starše otrok in sploh ljubitelje mladine. Završni izpit na šoli je končal dne 21. t. m. Izpita je bilo oprsošenih 5. položili so ga pa z odličnim uspehom 2, s prav dobrim 5, z dobrim 4, popravni izpit imajo 4 učenci.

1j.— Vlomi. Pred nekaj dnevi so nezna ni vlomili vdri v trgovino Josipine Šiško, por. Sović na Krapju, ter ji odnesli raznega blaga v vrednosti 1000 din. To je že tretji vlomilski obisk v tej trgovini. V vseh treh primerih še niso mogli izslediti storilcev. Trgovka je imela svojo zalogo poprej zavarovano, ker pa je bilo pri njej kar dvakrat v enem letu vlomljeno, je zavarovalnica odklonila nadaljnje zavarovanje. V noči, ko se je zgodil vlom, je neki kmet srečal na cesti med Spodnjim in Gornjim Krapjem cigane. V leti noči je nekdo vlomil tudi v klet nekake posestnika na Krapju ter mu izpustil cel sod domače pi-jace.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU Gdč. šinkova Justina, tukajšnja učiteljica, se bo v počitniških poročila z neučiteljem in s tem zapustila Krizevce in učiteljsko službo. V Krizevcih je službovala polnih devet let in si v tem času pridobila mnogo simpatij ne samo v učiteljskih vrstah, temveč tudi med domačim prebivalstvom. Bila je marljiva in vestna učiteljica, ki ji je bila zmerom pri srcu tudi srčna izobrazba mladine. V svojem prostem času se je posvečala sokolskemu delu in v društvu za-

vzemala poleg načelnice še razna druga odgovorna mesta. Vneto se je udeleževala tudi v družnični Družbe sv. Cirila in Metoda. Svojemu prepričanju je bila zvesta tudi v viharjih časih. Odlični učiteljici in sokolski delavki želimo v novem stanju mnogo sreče in zadovoljstva!

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. url.

Petek, 25.: Tisočak v telovniku. Red Cetrtek.
Sobota, 26.: Tisočak v telovniku. A. Zadnja predstava v drami bo v soboto, ko bodo odigrali »Tisočak v telovniku« za red A. S to predstavo se zaključijo letošnja dramska sezona. Zato opozarjamo vse, ki še niso videli te učinkovite burke, da si jo ogledajo.

OPERA
Začetek ob 20. url.

Petek,